

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,
ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ, ഹരിഃ ഓം
— —

കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ
സംഹിതാ പദ പാഠഃ (വാക്യ സംഹിത)

ഘഷ്ടകാണ്ഡേ തൃതീയഃ പ്രശ്നഃ

Notes:

1. Please refer to the book “TS Kandam 1” and “TS 1.1 pada paadam with Vaakyam” for notes and conventions used in this Compilation.
2. Please download our vedic compilations from our web site www.vedavms.in

Table of Contents

6 കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ സംഹിതായാം പദ പാഠേ ഷഷ്ഠം കാണ്ഡം.....3

**6.3 ഷഷ്ഠകാണ്ഡേ തൃതീയഃ പ്രശ്നഃ -
സോമമന്ത്രബ്രാഹ്മണനിരൂപണം.....3**

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,
ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ, ഹരിഃ ഓം

6 കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ

സംഹിതായാം പദ പാഠേ ഷഷ്ഠം കാണ്ഡം

6.3 ഷഷ്ടകാണ്ഡേ തൃതീയഃ പ്രശ്നഃ -

സോമമന്ത്രബ്രാഹ്മണനിരൂപണം

6.3.1.1

ചാ॒ത്യാ॒ലാദ്-ധി॑ഷ്ണി॒യാനു॑പ॒ വ॒പതി॑ യോ॒നിർവൈ॑ യ॒ജ്ഞസ്യ॑
ചാ॒ത്യാ॒ലം യ॑ജ്ഞസ്യ॒ സയോ॑നി॒തായ॑ ദേ॒വാ വൈ॑ യ॒ജ്ഞം
പരാ॑ജയ॒ന്ത തമാ॑ഗ്നീ॒ധ്രാത് പു॑നര॒പാജ॑യ॒ന്നേത॑ദൈ
യ॒ജ്ഞസ്യാ॑-പരാ॒ജിതം॑ യദാ॒ഗ്നീ॒ധ്രം യദാ॑ഗ്നീ॒ധ്രാദ്ധി॑ഷ്ണി॒യാൻ
വി॒ഹര॑തി യദേ॒വ യ॒ജ്ഞസ്യാ॑-പരാ॒ജിതം॑ തത് ഏ॒വൈനം
പു॒നസ്ത॑ന്നുതേ പരാ॒ജിത്യേ॑വ॒ ഖലു॑ വാ ഏ॒തേ യ॑ന്തി യേ
ബ॒ഹിഷ്ഠ॑വമാനഃ॒ സർവ॑ന്തി ബ॒ഹിഷ്ഠ॑വമാ॒നേ സ്തു॒ത- [ ] 1

6.3.1.1 - Padam

ചാ॒ത്യാ॒ലാത് | ധി॑ഷ്ണി॒യാൻ | ഉ॒പേ॑തി | വ॒പതി॑ | യോ॒നിഃ |
വൈ॑ | യ॒ജ്ഞസ്യ॑ | ചാ॒ത്യാ॒ലം | യ॒ജ്ഞസ്യ॑ |
സ॒യോ॑നി॒തായേ॑തി॒ സ॒യോ॑നി - ത്യാ॒യ | ദേ॒വാഃ | വൈ॑ |

യജ്ഞം | പരേതി | അജയന്ത | തം | ആഗ്നീധ്രാദിത്യാഗ്നി-
 ഇധ്രാത് | പുനഃ | അപേതി | അജയന് | ഏതത് | വൈ |
 യജ്ഞസ്യ | അപരാജിതമിത്യപരാ - ജിതം | യത് |
 ആഗ്നീധ്രമിത്യാഗ്നി - ഇധ്രം | യത് | ആഗ്നീധ്രാദിത്യാഗ്നി
 -ഇധ്രാത് | ധിഷ്ണിയാൻ | വിഹരതീതി വി - ഹരതി | യത് |
 ഏവ | യജ്ഞസ്യ | അപരാജിതമിത്യപരാ - ജിതം | തതഃ |
 ഏവ | ഏനം | പുനഃ | തനുതേ | പരാജിത്യേതി
 പരാ- ജിത്യ | ഇവ | ഖലു | വൈ | ഏതേ | യന്തി | യേ |
 ബഹിഷ്ഠവമാനമിതി ബഹിഃ - പവമാനം | സർപന്തി |
 ബഹിഷ്ഠവമാന ഇതി ബഹിഃ - പവമാനേ | സ്തുതേ | **1 (50)**

6.3.1.2

ആഹാഗ്നീദഗ്നീൻ വി ഹര ബർഹിഃ സ്തുണാഹി
 പുരോധാശാച് അലം കുർവിതി യജ്ഞമേവാപജിത്യ
 പുനസ്തന്നാനാ യന്ത്യങ്ഗാഭൈർഭേ സവനേ വി ഹരതി
 ശലാകാദി-സ്തുതീയച് സശുക്രത്വായാമോ
 സം ഭരത്യേവൈനധിഷ്ണിയാ വാ അമുഷ്മിൻ ലോകേ
 സോമമരക്ഷൻ തേഭ്യോധി സോമമാഹരൻ ത മന്വവായന്തം
 പര്യവിശൻ യ ഏവം വേദ വിന്ദതേ- [ ] **2**

6.3.1.2 - Padam

ആഹ | അഗ്നീദിത്യഗ്നി - ഇത് | അഗ്നീൻ | വീതി | ഹര |
 ബർഹിഃ | സ്തൃണാഹി | പുരോധാശാൻ | അലം | കൂരു |
 ഇതി | യജ്ഞം | ഏവ | അപജിത്യേത്യപ - ജിത്യ | പുനഃ |
 തന്വാനാഃ | യന്തി | അങ്ഗാരൈഃ | ദേ ഇതി | സവനേ
 ഇതി | വീതി | ഹരതി | ശലാകാഭിഃ | തൃതീയം |
 സശുക്രതായേതി സശുക്ര - തായ | അഥോ ഇതി |
 സമിതി | ഭരതി | ഏവ | ഏനത് | ധിഷ്ഠിയാഃ | വൈ |
 അമൃഷ്ഠിന് | ലോകേ | സോമം | അരക്ഷന് | തേഭ്യഃ |
 അധീതി | സോമം | ഏതി | അഹരന് | തം |
 അന്വായന്നിത്യനു - അവായന് | തം | പരീതി |
 അവിശന് | യ | ഏവം | വേദ | വിന്ദതേ | 2 (50)

6.3.1.3

പരിവേഷാരം തേ സോമപീഥേന വ്യാർധ്യന്ത തേ ദേവേഷു
 സോമപീഥമൈച്ഛന്ത താൻ ദേവാ അബ്രൂവൻ ദേദേ നാമനീ
 കൂരുധാമഥ പ്ര വാഽഽസ്ഥ്യഥ ന വേത്യഗ്നയോ വാ അഥ
 ധിഷ്ഠിയാസുസ്മാദ് ദിനാമാ ബ്രാഹ്മണോഽർധുകസ്യേഷാം
 യേ നേദിഷ്ടം പര്യവിശൻ തേ സോമപീഥം
 പ്രാഽപ്സുവന്നാഹവനീയ ആഗ്നിധ്രീയോ ഹോത്രീയോ

മാർജാലീയസുസ്താത് തേഷു ജുഹവത്യതിഹായ വഷ്ട്
കരോതി വി ഹ്യേ- [ ] 3

6.3.1.3 - Padam

പരിവേഷാരമിതി പരി - വേഷാരം | തേ | സോമപീഥേനേതി
സോമ - പീഥേന | വീതി | ആർധ്യന്ത | തേ | ദേവേഷു |
സോമപീഥമിതി സോമ - പീഥം | ഐച്ഛന്ത | താൻ | ദേവാഃ |
അബ്രൂവന് | ദേ ദേ ഇതി ദേ - ദേ | നാമനീ ഇതി |
കുരുധാം | അഥ | പ്രേതി | വാ | ആപ്സ്യഥ | ന | വാ | ഇതി |
അഗ്നയഃ | വൈ | അഥ | ധിഷ്ണിയാഃ | തസ്മാത് | ദിനാമേതി
ദി - നാമാ | ബ്രാഹ്മണഃ | അർധ്യുകഃ | തേഷാം | യേ |
നേദിഷ്ഠം | പര്യവിശ്നതി പരി - അവിശ്നന് | തേ |
സോമപീഥമിതി സോമ - പീഥം | പ്രേതി | ആപ്സുവന് |
ആഹവനീയ ഇത്യാ - ഹവനീയഃ | ആഗ്നിധ്രീയ
ഇത്യാഗ്നി - ഇധ്രീയഃ | ഹോത്രീയഃ | മാർജാലീയഃ |
തസ്മാത് | തേഷു | ജുഹവതി | അതിഹായേത്യതി - ഹായ |
വഷ്ട് | കരോതി | വീതി | ഹി | 3 (50)

6.3.1.4

-തേ സോമപീഥേനാഽഽർധ്യന്ത ദേവാ വൈ യാഃ
പ്രാചീ-രാഹുതീ-രജുഹവുർയേ പുരസ്താദസുരാ

ആസൻ താഽ സ്താഭിഃ പ്രാണുദന്ത യാഃ പ്രതീചീർയേ
 പശ്ചാദസുരാ ആസൻ താഽസ്താഭി-രപാനുദന്ത പ്രാചീരന്യാ
 ആഹുതയോ ഹൃയന്തേ പ്രത്യുദാസീനോ ധിഷ്ഠിയാൻ
 വ്യാഘാരയതി പശ്ചാച്ചൈവ പുരസ്താച്ച യജമാനോ
 ഭ്രാതൃവ്യാൻ പ്ര ണുദന്തേ തസ്മാത് പരാചീഃ പ്രജാഃ പ്ര
 വീയന്തേ പ്രതീചീർ- [ ] 4

6.3.1.4 - Padam

ഏതേ । സോമപീഥേനേതി സോമ - പീഥേന । ആർധ്യന്ത ।
 ദേവാഃ । വൈ । യാഃ । പ്രാചീഃ । ആഹുതീരിത്യാ - ഹുതീഃ ।
 അജുഹവുഃ । യേ । പുരസ്താത് । അസുരാഃ । ആസന് ।
 താൻ । താഭിഃ । പ്രേതി । അനുദന്ത । യാഃ । പ്രതീചീഃ । യേ ।
 പശ്ചാത് । അസുരാഃ । ആസന് । താൻ । താഭിഃ । അപേതി ।
 അനുദന്ത । പ്രാചീഃ । അന്യാഃ । ആഹുതയ ഇത്യാ-ഹുതയഃ ।
 ഹൃയന്തേ । പ്രത്യുദ് । ആസീനഃ । ധിഷ്ഠിയാൻ ।
 വ്യാഘാരയതീതി വി - ആഘാരയതി । പശ്ചാത് । ച । ഏവ ।
 പുരസ്താത് । ച । യജമാനഃ । ഭ്രാതൃവ്യാൻ । പ്രേതി । നുദന്തേ ।
 തസ്മാത് । പരാചീഃ । പ്രജാ ഇതി പ്ര - ജാഃ । പ്രേതി ।
 വീയന്തേ । പ്രതീചീഃ । 4 (50)

6.3.1.5

ജായന്തേ പ്രാണാ വാ ഏതേ യദ്ധിഷ്ഠിയാ യദധാർയുഃ
 പ്രത്യങ് ധിഷ്ഠിയാനതിസർവ്വേത് പ്രാണാൻമ് സംകർഷേത്
 പ്രമായുകഃ സ്യന്നാദിർവാ ഏഷാ യജ്ഞസ്യ യദ്ധോതോ-
 രധാഃ ഖലു വൈ നാഭ്യേ പ്രാണോഽവാഽപാനോ യദധാർയുഃ
 പ്രത്യങ് ഹോതാരമതിസർവ്വേദപാനേ പ്രാണം ദധ്യാത്
 പ്രമായുകഃ സ്യന്നാധാർയുരുപ ഗായേദ് വാഗ്വീര്യോ വാ
 അധാർയുർ-യദധാർയുരുപ-ഗായേദുദ്-ഗാത്രേ- [ ] 5

6.3.1.5 - Padam

ജായന്തേ । പ്രാണാ ഇതി പ്ര-അനഃ । വൈ । ഏതേ । യത് ।
 ധിഷ്ഠിയാഃ । യത് । അധാര്യുഃ । പ്രത്യങ് । ധിഷ്ഠിയാൻ ।
 അതിസർവ്വേദിത്യതി - സർവ്വേത് । പ്രാണാനിതി
 പ്ര - അനാൻ । സമിതി । കർഷേത് ।
 പ്രമായുക ഇതി പ്ര - മായുകഃ । സ്യാത് । നാഭിഃ । വൈ ।
 ഏഷാ । യജ്ഞസ്യ । യത് । ഹോതാ । ഊർധാഃ । ഖലു ।
 വൈ । നാഭ്യേ । പ്രാണ ഇതി പ്ര - അനഃ । അവാഽ ।
 അപാന ഇത്യപ - അനഃ । യത് । അധാര്യുഃ । പ്രത്യങ് ।
 ഹോതാരം । അതിസർവ്വേദിത്യതി - സർവ്വേത് । അപാന
 ഇത്യപ - അനേ । പ്രാണമിതി പ്ര - അനം । ദധ്യാത് ।

പ്രമാ॑യു॒ക് ഇ॒തി പ്ര - മാ॑യു॒ക് : | സ്വാ॑ത് | ന | അ॒ധാ॒ര്യുഃ |
 ഉ॒പേ॒തി | ഗാ॒യേ॒ത് | വാ॒ഗ്വീ॒ര്യ ഇ॒തി വാക് - വീ॒ര്യഃ | വൈ |
 അ॒ധാ॒ര്യുഃ | യത് | അ॒ധാ॒ര്യുഃ | ഉ॒പഗാ॑യേ॒ദിത്യു॑പ-ഗാ॒യേ॒ത് |
 ഉദ്ഗാ॑ത്ര ഇത്യു॑ത് - ഗാ॒ത്രേ | 5 (50)

6.3.1.6

വാ॒ചം | സം പ്ര യ॑ച്ഛേ-ദു॒പദാ॑സു॒കാഽസ്യ॑ വാ॒ഖ്സ്യാ॑ദ് -
 ബ്ര॒ഹ്മ॒വാ॒ദിനോ॑ വ॒ദന്തി॑ നാ॒സൗ॒സ്ഥി॑തേ॒ സോ॒മേ॒ധാ॒ർയുഃ
 പ്ര॒ത്യു॒ജ്വ॑ സ॒ദോ॒തീ॒യാദ॑മ॒ ക॒മാ ദാ॑ക്ഷി॒ണാ॒നി ഹോ॑തു॒മേതി॑
 യാ॒മോ ഹി॑ സ॒ തേഷാ॑ം ക॒സ്മാ അ॒ഹ ദേ॒വാ യാ॒മം വാ॑ഽയാ॒മം
 വാ॑ഽസു॒ ജ്ഞാ॑സ്യ॒ന്തീത്യു॑-ത്തരേ॒ണാഽഽഗ്നീ॑ധ്രം പ॒രീത്യ॑
 ജു॒ഹോ॒തി ദാ॑ക്ഷി॒ണാ॒നി ന പ്രാ॑ണാൻമ॒സം കർഷ॑തി നൃ॒ന്യേ
 ധി॒ഷ്ണി॑യാ ഉ॒പ്യന്തേ॑ ( ) നാ॒ന്യേ യാൻ നി॒വ॒പ॒തി തേ॒ന താൻ
 പ്രീ॑ണാ॒തി യാൻ നനി॒വ॒പ॒തി യദ॑നു॒ദി॒ശതി॑ തേ॒ന താൻ | 6

6.3.1.6 - Padam

വാ॒ചം | സം | പ്രേ॒തി | യ॑ച്ഛേ॒ത് | ഉ॒പദാ॑സു॒കേത്യു॑പ-
 ദാ॑സു॒കാ | അ॒സ്യ | വാക് | സ്വാ॑ത് | ബ്ര॒ഹ്മ॒വാ॒ദിന॑ ഇ॒തി
 ബ്ര॒ഹ്മ - വാ॒ദിനഃ॑ | വ॒ദന്തി॑ | ന | അ॒സൗ॒സ്ഥി॑ത ഇത്യു॒സം-
 സ്ഥി॑തേ | സോ॒മേ | അ॒ധാ॒ര്യുഃ | പ്ര॒ത്യു॒ജ്വ॑ | സദഃ | അ॒തീ॒തി |

ഇ॒യാത് | അ॒ഥ | ക॒മാ | ദാ॒ക്ഷി॒ണാ॒നി | ഹോ॒തും | ഏ॒തി |
 യാ॒മഃ | ഹി | സഃ | തേ॒ഷാ॒ം | ക॒സ്മൈ | അ॒ഹ | ദേ॒വാഃ |
 യാ॒മം | വാ | അ॒യാ॒മം | വാ | അ॒നി॒തി | ജ്ഞാ॒സ്യ॒ന്തി |
 ഇ॒തി | ഉ॒ത്ത॒രേ॒ണേ॒ത്യുത് - ത॒രേണ | ആ॒ഗ്നീ॒ധ്ര॒മി॒ത്യാ॒ഗ്നി-
 ഇ॒ധ്രം | പ॒രീ॒ത്യേ॒തി പ॒രി - ഇ॒ത്യ | ജു॒ഹോ॒തി |
 ദാ॒ക്ഷി॒ണാ॒നി | ന | പ്രാ॒ണാ॒നി॒തി പ്ര - അ॒നാൻ | സ॒മി॒തി |
 ക॒ർഷ॒തി | നീ॒തി | അ॒ന്യേ | ധി॒ഷ്ണി॒യാഃ | ഉ॒പ്യ॒ന്തേ ( ) | ന |
 അ॒ന്യേ | യാൻ | നി॒വ॒പ॒തീ॒തി നി - വ॒പ॒തി | തേ॒ന | താൻ |
 പ്രീ॒ണാ॒തി | യാൻ | ന | നി॒വ॒പ॒തീ॒തി നി - വ॒പ॒തി | യത് |
 അ॒നു॒ദി॒ശ॒തീ॒ത്യനു - ദി॒ശ॒തി | തേ॒ന | താൻ | **6 (64)**

(സു॒തേ - വി॒ന്ദ॒തേ - ഹി - വീ॒യ॒ന്തേ പ്ര॒തീ॒ചീ -

രു॒ദ്ഗ്രാ॒ത്രേ - ഉ॒പ്യ॒ന്തേ - ച॒തു॒ർദ॒ശ ച) (A1)

6.3.2.1

സു॒വർഗാ॒യ വാ ഏ॒താ॒നി ലോ॒കായ॑ ഹൂ॒യ॒ന്തേ യദ്
 വൈ॒സർജ്ജ॑നാ॒നി ദ്വാ॒ഭ്യാം ഗാർഹ॑പ॒ത്യേ ജു॒ഹോ॒തി ദി॒പാദ്
 യജ്മാ॑നഃ പ്ര॒തി॒ഷ്ഠി॒ത്യാ ആ॒ഗ്നീ॒ധ്രേ ജു॒ഹോ॒ത്യന്ത॑രി॒ക്ഷ
 ഏ॒വാ॒ഃ ക്ര॑മ॒ത ആ॒ഹ॒വ॒നീ॒യേ ജു॒ഹോ॒തി സു॒വർഗ-
 മേ॒വൈ॒നം ലോ॒കം ഗ॑മ॒യതി॑ ദേ॒വാൻ വൈ॒ സു॒വർഗം

ഘോകം യതോ രക്ഷാഽസ്യ ജിഹ്വാഽസന്തേ സോമേന
 രാജ്ഞാ രക്ഷാഽ-സ്യപഹത്യാപ്തം-മാത്മാനം കൃതാ
 സുവർഗം ഘോകമായൻ രക്ഷസാ-മനുപലാഭായാഽഽതഃ
 സോമോ ഭവത്യഥ- [ ] 7

6.3.2.1 - Padam

സുവർഗായേതി സുവഃ - ഗായ | വൈ | ഏതാനി |
 ഘോകായ | ഹ്യയന്തേ | യത് | വൈസർജനാനി | ദ്വാഭ്യാം |
 ഗാർഹപത്യ ഇതി ഗാർഹ - പത്യേ | ജുഹോതി |
 ദിപാദിതി ദി - പാത് | യജമാനഃ | പ്രതിഷ്ഠിത്യാ ഇതി
 പ്രതി - സ്ഥിത്യേ | ആഗ്നീധ്ര ഇത്യാഗ്നി - ഇധ്രേ |
 ജുഹോതി | അന്തരിക്ഷേ | ഏവ | ഏതി | ക്രമതേ |
 ആഹവനീയ ഇത്യാ - ഹവനീയേ | ജുഹോതി |
 സുവർഗമിതി സുവഃ - ഗം | ഏവ | ഏനം | ഘോകം |
 ഗമയതി | ദേവാൻ | വൈ | സുവർഗമിതി സുവഃ - ഗം |
 ഘോകം | യതഃ | രക്ഷാഽസി | അജിഹ്വാഽസന് | തേ |
 സോമേന | രാജ്ഞാ | രക്ഷാഽസി | അപഹത്യേത്യപ-ഹത്യ |
 അപ്തം | ആത്മാനം | കൃതാ | സുവർഗമിതി സുവഃ - ഗം |

ലോകം | ആയൻ | രക്ഷസാം | അനുപലാഭായേത്യനുപ-
ലാഭായ | ആത്തഃ | സോമഃ | ഭവതി | അഥ | 7 (50)

6.3.2.2

വൈസർജനാനി ജുഹോതി രക്ഷസാമപഹന്തേ ത്വച്-
സോമ തനുകുദ്ഭ്യ ഇത്യാഹ തനുകുദ്ധ്യേഷ ഭേഷോഭ്യോ
സനുകുതേഭ്യ ഇത്യാഹാനുകുതാനി ഹി രക്ഷാഽസ്യുരു
യന്താഽസി വരുമമിത്യാഹോരു ണസ്യധീതി വാവൈതദാഹ
ജുഷാണോ അപ്സരാജ്യസ്യ വേതിത്യാഹാപ്സമേവ യജമാനം
കൃതാ സുവർഗം ലോകം ഗമയതി രക്ഷസാ-
മനുപലാഭായാഽഽസോമം ദദത- [ ] 8

6.3.2.2 - Padam

വൈസർജനാനി | ജുഹോതി | രക്ഷസാം | അപഹത്യാ
ഇത്യപ - ഹന്തേ | താം | സോമ | തനുകുദ്ഭ്യ ഇതി
തനുകുത്-ഭ്യഃ | ഇതി | ആഹ | തനുകുദിതി തനു-കുത് |
ഹി | ഏഷഃ | ഭേഷോഭ്യ ഇതി ഭേഷഃ - ഭ്യഃ | അനുകുതേഭ്യ
ഇത്യന്യ - കൃതേഭ്യഃ | ഇതി | ആഹ | അനുകുതാനീത്യന്യ
-കുതാനി | ഹി | രക്ഷാഽസി | ഉരു | യന്താ | അസി |
വരുമം | ഇതി | ആഹ | ഉരു | നഃ | കൃധി | ഇതി | വാവ |

ഏ॒തത് | ആ॒ഹ | ജു॒ഷാ॒ണഃ | അ॒പ്തഃ | ആ॒ജ്യ॒സ്യ | വേ॒തു |
 ഇ॒തി | ആ॒ഹ | അ॒പ്തം | ഏ॒വ | യ॒ജമാ॑നം | കൃ॒താ |
 സു॒വർഗ്ഗ॑മിതി സു॒വഃ-ഗം | ലോ॒കം | ഗമ॑യതി | ര॒ക്ഷ॑സാം |
 അ॒നുപ॑ലാഭായേത്യനു॒പ - ലാ॒ഭായ | ഏ॒തി | സോ॒മം |

ദദതേ | 8 (50)

6.3.2.3

ആ॒ ഗ്രാ॒വ്ണ്ണ ആ॒ വായ॑വ്യാ॒ന്യാ ഭ്രോ॑ണകലശമുത് പ॒ത്നീ॒മാ
 ന॒യന്ത്യ॑ന॒നാച്ഛി॑ പ്ര॒ വർ॑തയന്തി യാ॒വദേ॑വാ॒സ്യാസ്തി॑
 തേ॒ന സ॒ഹ സു॒വർഗ്ഗം ലോ॑കമേ॒തി ന॒യവ॑ത്യ॒ചാഃസ॒ഗ്നീ॒ധ്രേ
 ജു॒ഹോ॒തി സു॒വർഗ്ഗ॑സ്യ ലോ॒ക॒സ്യാഭി॑ന്നീ॒ത്യൈ ഗ്രാ॒വ്ണ്ണോ
 വായ॑വ്യാ॒നി ഭ്രോ॑ണകലശമാ॒ഗ്നീ॒ധ്രേ ഉ॒പ വാ॑സയതി
 വി॒ ഹ്യേ॒നം തൈ॑ർഗൃ॒ഹ്ണതേ॑ യഥ് സ॒ഹോ॒പവാ॑സയേ-
 ദപു॒വായേ॑ത സൗ॒മ്യർചാ॑ പ്ര॒ പാ॒ദയ॑തി സ്വ॒ധൈ- [ ] 9

6.3.2.3 - Padam

ഏ॒തി | ഗ്രാ॒വ്ണ്ണഃ | ഏ॒തി | വായ॑വ്യാ॒നി | ഏ॒തി |
 ഭ്രോ॑ണകലശമിതി ഭ്രോ॒ണ - കല॑ശം | ഉ॒ദി॒തി | പ॒ത്നീ॑ം |
 ഏ॒തി | ന॒യന്തി॑ | അ॒നി॒തി | അ॒നാച്ഛി॑ | പ്രേ॒തി |
 വർ॑തയന്തി | യാ॒വത് | ഏ॒വ | അ॒സ്യ | അ॒സ്തി | തേ॒ന |

സഹ | സുവർഗ്ഗമിതി സുവഃ - ഗം | ലോകം | ഏതി |
 നയവത്യേതി നയ - വത്യാ | ജചാ | ആഗ്നീധ്ര ഇത്യാഗ്നി
 -ഇധ്രേ | ജുഹോതി | സുവർഗ്ഗസ്യേതി സുവഃ - ഗസ്യ |
 ലോകസ്യ | അഭിനീത്യാ ഇത്യഭി - നീത്യേ | ഗ്രാവ്ണ്ഃ |
 വായവ്യാനി | ദ്രോണകലശമിതി ദ്രോണ - കലശം |
 ആഗ്നീധ്ര ഇത്യാഗ്നി - ഇധ്രേ | ഉപേതി | വാസയതി |
 വീതി | ഹി | ഏനം | തൈഃ | ഗൃഹ്ണതേ | യത് | സഹ |
 ഉപവാസയേദിത്യുപ - വാസയേത് | അപുവായേത് |
 സൗമ്യ | ജചാ | പ്രേതി | പാദയതി | സ്വയാ | **9 (50)**

6.3.2.4

-വൈനം ദേവതയാ പ്ര പാദയത്യദിത്യാഃ സദോഽസ്യദിത്യാഃ
 സദ ആ സീദേത്യാഹ യഥായജുരേവൈതദ്-യജമാനോ വാ
 ഏതസ്യ പുരാ ഗോപ്താ ദിവത്യേഷ വോ ദേവ സവിതഃ
 സോമ ഇത്യാഹ സവിത്യപ്രസൂത ഏവൈനം ദേവതാഭ്യഃ
 സം പ്രയച്ഛത്യേതത് ത്വച്ഛ സോമ ദേവോ ദേവാനുപാഗാ
 ഇത്യാഹ ദേവോ ഹ്യേഷ സന്- [ ] **10**

6.3.2.4 - Padam

ഏവ | ഏനം | ദേവതയാ | പ്രേതി | പാദയതി | അദിത്യാഃ |
 സദഃ | അസി | അദിത്യാഃ | സദഃ | ഏതി | സീദ | ഇതി |
 ആഹ | യഥായജുരിതി യഥാ - യജുഃ | ഏവ | ഏതത് |
 യജമാനഃ | വൈ | ഏതസ്യ | പുരാ | ഗോപാ | ഭവതി |
 ഏഷഃ | വഃ | ദേവ | സവിതഃ | സോമഃ | ഇതി | ആഹ |
 സവിത്യപ്രസൂത ഇതി സവിത്യ-പ്രസൂതഃ | ഏവ | ഏനം |
 ദേവതാഭ്യഃ | സം | പ്രേതി | യച്ഛതി | ഏതത് | ത്വം | സോമ |
 ദേവഃ | ദേവാൻ | ഉപേതി | അഗാഃ | ഇതി | ആഹ | ദേവഃ |
 ഹി | ഏഷഃ | സന്ന് | **10 (50)**

6.3.2.5

ദേവാനുപൈതീദമഹം മനുഷ്യോ മനുഷ്യാനിത്യാഹ
 മനുഷ്യോ(1) ഹ്യേഷ സൻ മനുഷ്യാനുപൈതി യദേതദ്
 യജൂർന ബ്രൂയാദപ്രജാ അപശൂർയജമാനഃ സ്യാഥ്
 സഹ പ്രജയാ സഹ രായസ്പോഷേണേത്യാഹ പ്രജയൈവ
 പശുഭിഃ സഹേമം ലോകമുപാവർത്തതേ നമോ ദേവേഭ്യ
 ഇത്യാഹ നമസ്കാരോ ഹി ദേവാനാഽ സ്വധാ പിതൃഭ്യ
 ഇത്യാഹ സ്വധാകാരോ ഹി- [ ] **11**

6.3.2.5 - Padam

ദേ॒വാൻ | ഉ॒പൈ॒തീ॒ത്യു॒പ-ഏ॒തി | ഇ॒ദം | അ॒ഹം | മ॒നു॒ഷ്യഃ |
 മ॒നു॒ഷ്യാൻ | ഇ॒തി | ആ॒ഹ | മ॒നു॒ഷ്യഃ | ഹി | ഏ॒ഷഃ | സ॒ന് |
 മ॒നു॒ഷ്യാൻ | ഉ॒പൈ॒തീ॒ത്യു॒പ-ഏ॒തി | യത് | ഏ॒തത് | യ॒ജുഃ |
 ന | ബ്രൂ॒യാത് | അ॒പ്ര॒ജാ ഇ॒ത്യു॒പ - ജാഃ | അ॒പശുഃ |
 യ॒ജമാ॑നഃ | സ്യാ॒ത് | സ॒ഹ | പ്ര॒ജയേ॑തി പ്ര - ജയാ॑ | സ॒ഹ |
 രാ॒യഃ | പോ॒ഷേ॑ണ | ഇ॒തി | ആ॒ഹ | പ്ര॒ജയേ॑തി പ്ര - ജയാ॑ |
 ഏ॒വ | പശു॑ഭിരിതി പശു - ഭിഃ | സ॒ഹ | ഇ॒മം | ലോ॒കം |
 ഉ॒പാ॒വർ॒തത॑ ഇ॒ത്യു॒പ-ആ॒വർ॒തതേ॑ | നമഃ | ദേ॒വേ॒ഭ്യഃ | ഇ॒തി |
 ആ॒ഹ | നമ॑സ്കാര ഇ॒തി നമഃ - കാ॒രഃ | ഹി | ദേ॒വാ॒നാം |
 സ്വ॒ധേ॒തി സ്വ - ധാ | പി॒ത്യു॒ഭ്യ ഇ॒തി പി॒ത്യു - ഭ്യഃ | ഇ॒തി |
 ആ॒ഹ | സ്വ॒ധാ॒കാ॒ര ഇ॒തി സ്വ॒ധാ - കാ॒രഃ | ഹി | **11 (50)**

6.3.2.6

പി॒ത്യു॒ണാ॒മി॒ദമ॑ഹം നി॒ർവ॑രൂ॒ണ॒സ്യ പാ॒ശാ॒ദി॒ത്യാ॒ഹ
 വ॒രു॒ണപാ॒ശാദേ॒വ നി॒ർമു॑ച്യതേ ടഗേ॑ വ്ര॒തപ॑ത ആ॒ത്മ॒നഃ
 പൂ॒ർവാ॑ ത॒നു॒രാദേ॒യേ॒ത്യാ॒ഹുഃ കോ॒ ഹി തദേ॒ദ യദ്
 വ॒സീ॒യാൻമ॑ സ്വേ॒ വശേ॑ ഭൂതേ॒ പു॒നർ॑വാ ദ॒ദാ॒തി ന വേ॒തി
 ഗ്രാ॒വാ॒ണോ॒ വൈ സോ॑മ॒സ്യ രാജേ॑ണാ॒ മലി॑മ്നു॒സേ॒നാ യ

ഏ॒വം വി॒ദ്വാൻ ഗ്രാ॒വ്ണ്ണ ആ॒ഗ്നീ॒ധ്ര ഉ॒പവാ॒സയ॑തി॒ നൈ॒നം
മലി॒മ്നുസേ॒നാ വി॒ന്ദതി॑ ( ) । 12

6.3.2.6 - Padam

പി॒തൃ॒ണാം । ഇ॒ദം । അ॒ഹം । നി॒രിതി॑ । വരു॑ണ॒സ്യ । പാശാ॑ത് ।
ഇതി॑ । ആ॒ഹ । വരു॑ണ॒പാശാ॑ദിതി॒ വരു॑ണ-പാശാത് । ഏ॒വ ।
നി॒രിതി॑ । മു॒ച്യതേ॑ । അ॒ഗ്നേ॑ । വ്ര॒തപ॑ത ഇതി॑ വ്ര॒ത - പ॑തേ ।
ആ॒ത്മ॑നഃ । പൂ॒ർവാ॑ । ത॒ന്യഃ । ആ॒ദേ॒യേത്യാ - ദേ॒യാ॑ । ഇതി॑ ।
ആ॒ഹുഃ॑ । കഃ । ഹി॑ । തത് । വേ॒ദ । യത് । വ॒സീ॒യാൻ ।
സേ॒വ । വശേ॑ । ഭൂ॒തേ॑ । പു॒നഃ । വാ॑ । ദാ॒തി । ന । വാ॑ । ഇതി॑ ।
ഗ്രാ॒വാ॒ണഃ । വൈ॑ । സോ॒മ॒സ്യ । രാജ॑ണഃ ।

മലി॒മ്നുസേ॒നേതി॑ മലി॒മ്നു - സേ॒നാ । യഃ । ഏ॒വം । വി॒ദ്വാൻ ।
ഗ്രാ॒വ്ണ്ണഃ॑ । ആ॒ഗ്നീ॒ധ്ര ഇ॒ത്യാഗ്നി॑ - ഇ॒ധ്രേ॑ ।
ഉ॒പവാ॒സയ॑തീ॒ത്യുപ॑ - വാ॒സയ॑തി॒ ന । ഏ॒നം ।

മലി॒മ്നുസേ॒നേതി॑ മലി॒മ്നു - സേ॒നാ । വി॒ന്ദതി॑ ( ) । 12 (50)

(അ॒ഥ - ദദ॑തേ - സ്വ॒യാ - സ॒ന്മി॑ - സ്വ॒ധാ॒കാരോ॑ ഹി -
വി॒ന്ദതി॑) (A2)

6.3.3.1

വൈഷ്ണവ്യർചാ ഹുതാ യുപമച്ഛേതി വൈഷ്ണവോ വൈ
 ദേവതയാ യുപഃ സ്വയൈവൈനം ദേവതയാ
 ഛൈത്യത്യന്യാനഗാം നാന്യാ-നുപാഗാമിത്യാഹാതി
 ഹ്യന്യാനേതി നാന്യാ-നുപൈത്യർവാക്താ പരൈരവിദം
 പരോഽവരൈരിത്യാഹാർ-വാഗ്ഘൃണം പരൈർവിന്ദതി
 പരോഽവരൈസ്തം താ ജുഷേ- [ ] 13

6.3.3.1 - Padam

വൈഷ്ണവ്യാ | ഋചാ | ഹുതാ | യുപം | അച്ഛേ | ഏതി |
 വൈഷ്ണവഃ | വൈ | ദേവതയാ | യുപഃ | സ്വയാ | ഏവ |
 ഏനം | ദേവതയാ | അച്ഛേ | ഏതി | അതീതി | അന്യാൻ |
 അഗാം | ന | അന്യാൻ | ഉപേതി | അഗാം | ഇതി | ആഹ |
 അതീതി | ഹി | അന്യാൻ | ഏതി | ന | അന്യാൻ |
 ഉപൈതീത്യുപ - ഏതി | അർവാക് | താ | പരൈഃ |
 അവിദം | പരഃ | അവരൈഃ | ഇതി | ആഹ | അർവാക് |
 ഹി | ഏനം | പരൈഃ | വിന്ദതി | പരഃ | അവരൈഃ | തം |
 താ | ജുഷേ | 13 (50)

6.3.3.2

വൈഷ്ണവം ദേവയജ്ഞായാ ഇത്യാഹ ദേവയജ്ഞായൈ ഹേനം
 ജുഷതേ ദേവസ്താ സവിതാ മധാനത്തിവത്യാഹ
 തേജസൈവൈന-മനക്കേത്യാഷധേ ത്രായൈസ്വനഃ സ്വധിതേ
 മൈനഃ ഹിപ്സീരിത്യാഹ വജ്രോ വൈ സ്വധിതിഃ ശാന്തൈ
 സ്വധിതേർവൃക്ഷസ്യ ബിഭൃതഃ പ്രഥമേന ശകലേന സഹ
 തേജഃ പരാ പതതി യഃ പ്രഥമഃ ശകലഃ പരാപതേത് തമപ്യാ
 ഹരേമ് സതേജസ- [ ] 14

6.3.3.2 - Padam

വൈഷ്ണവം | ദേവയജ്ഞായാ ഇതി ദേവ - യജ്ഞായൈ | ഇതി |
 ആഹ | ദേവയജ്ഞായാ ഇതി ദേവ - യജ്ഞായൈ | ഹി |
 ഏനം | ജുഷതേ | ദേവഃ | ത്യാ | സവിതാ | മധാ |
 അനക്തു | ഇതി | ആഹ | തേജസാ | ഏവ | ഏനം |
 അനക്തി | ഓഷധേ | ത്രായസ്വ | ഏനം |
 സ്വധിത ഇതി സ്വ-ധിതേ | മാ | ഏനം | ഹിപ്സീഃ | ഇതി |
 ആഹ | വജ്രഃ | വൈ | സ്വധിതിരിതി സ്വ - ധിതിഃ |
 ശാന്തൈ | സ്വധിതേരിതി സ്വ - ധിതേഃ | വൃക്ഷസ്യ |
 ബിഭൃതഃ | പ്രഥമേന | ശകലേന | സഹ | തേജഃ | പരേതി |

പതതി | യഃ | പ്രഥമഃ | ശകലഃ | പരാപതേദിതി പരാ-പതേത് |
 തം | അപി | ഏതി | ഹരേത് | സതേജസമിതി
 സ - തേജസം | 14 (50)

6.3.3.3

-മേവൈനമാ ഹരതീമേ വൈ ലോകാ യുപാത് പ്രയതോ
 ബിഭൃതി ദിവമഗ്രേണ മാ ലേഖീരന്തരിക്ഷം മധ്യേന മാ
 ഹിച്ഛീരീത്യാഹൈഭൃ ഏവൈനം ലോകേഭ്യഃ ശമയതി
 വനസ്തേ ശതവല്ശോ വി രോഹേത്യാവ്രശ്ചനേ ജുഹോതി
 തസ്മാ-ദാവ്രശ്ചനാദ്-വൃക്ഷാണാം ഭൂയാച്ഛ ഉത്തിഷ്ഠന്തി
 സഹസ്രവല്ശാ വി വയച്ഛ രുഹേമേത്യാഹാഃ*ശിഷ-
 മേവൈതാമാ ശാസ്ത്രേണ ക്ഷസന്ദഗം- [ ] 15

6.3.3.3 - Padam

ഏവ | ഏനം | ഏതി | ഹരതി | ഇമേ | വൈ | ലോകാഃ |
 യുപാത് | പ്രയത ഇതി പ്ര - യതഃ | ബിഭൃതി | ദിവം |
 അഗ്രേണ | മാ | ലേഖീഃ | അന്തരിക്ഷം | മധ്യേന | മാ |
 ഹിച്ഛീഃ | ഇതി | ആഹ | ഏഭ്യഃ | ഏവ | ഏനം |

ലോകേഭ്യഃ | ശമയതി | വനസ്തതേ | ശതവല്ശ ഇതി
 ശത - വല്ശഃ | വീതി | രോഹ | ഇതി | ആവ്രശ്വന ഇത്യാ
 -വ്രശ്വനേ | ജുഹോതി | തസ്താത് | ആവ്രശ്വനാദിത്യാ-
 വ്രശ്വനാത് | വൃക്ഷാണാം | ഭൂയാഽസഃ | ഉദിതി | തിഷ്ഠന്തി |
 സഹസ്രവല്ശാ ഇതി സഹസ്ര - വല്ശാഃ | വീതി | വയം |
 രൂഹേമ | ഇതി | ആഹ | ആശിഷമിത്യാ - ശിഷം | ഏവ |
 ഏതാം | ഏതി | ശാസേ |
 അനക്ഷസങ്ഗമിത്യനക്ഷ - സങ്ഗം | **15 (50)**

6.3.3.4

വൃശ്ചേദ്-യദക്ഷസങ്ഗം ഽവൃശ്ചേദധ ഇഷം
 യജമാനസ്യ പ്രമായുകഃ സ്യാദ്യം കായേതാപ്രതിഷ്ഠിതഃ
 സ്യാദിത്യാരോഹം തസ്മൈ വൃശ്ചേദേഷ വൈ വനസ്തതീനാ-
 മപ്രതിഷ്ഠിതോഽപ്രതിഷ്ഠിത ഏവ ഭവതി യം കായേതാപശുഃ
 സ്യാദിത്യപർണം തസ്മൈ ശുഷ്കാഗ്രം ഽവൃശ്ചേദേഷ വൈ
 വനസ്തതീനാ-മപശവേഷാഽപശുരേവ ഭവതി യം കായേത
 പശുമാൻഥ് സ്യാദിതി ബഹുപർണം തസ്മൈ ബഹുശാഖം
 ഽവൃശ്ചേദേഷ വൈ- [ ] **16**

6.3.3.4 - Padam

വൃശേ॑ത് | യത് | അ॒ക്ഷ॒സ॒ങ്ഗ॑മി॒ത്യക്ഷ॑ - സ॒ങ്ഗം |
 വൃശേ॑ത് | അ॒ധ॒ ഈ॒ഷ॒മി॒ത്യധഃ॑ - ഈ॒ഷം | യ॒ജമാ॑ന॒സ്യ |
 പ്ര॒മാ॒യു॒ക്മി॒തി പ്ര - മാ॒യു॒ക്തം | സ്യാ॑ത് | യം | കാ॒മ॒യേ॒ത |
 അ॒പ്ര॒തി॒ഷ്ഠി॒ത ഇ॒ത്യപ്ര॑തി - സ്ഥി॒തഃ | സ്യാ॑ത് | ഇ॒തി |
 ആ॒രോ॒ഹ॒മി॒ത്യാ - രോ॒ഹം | ത॒സ്മൈ॑ | വൃശേ॑ത് | ഏ॒ഷഃ |
 വൈ | വ॒ന॒സ്തതീ॑നാം | അ॒പ്ര॒തി॒ഷ്ഠി॒ത ഇ॒ത്യപ്ര॑തി - സ്ഥി॒തഃ |
 അ॒പ്ര॒തി॒ഷ്ഠി॒ത ഇ॒ത്യപ്ര॑തി - സ്ഥി॒തഃ | ഏ॒വ | ഭ॒വ॒തി | യം |
 കാ॒മ॒യേ॒ത | അ॒പ॒ശുഃ | സ്യാ॑ത് | ഇ॒തി | അ॒പ॒ർണം॑ | ത॒സ്മൈ॑ |
 ശു॒ഷ്കാ॒ഗ്ര॒മി॒തി ശു॒ഷ്ക - അ॒ഗ്രം | വൃശേ॑ത് | ഏ॒ഷഃ | വൈ |
 വ॒ന॒സ്തതീ॑നാം | അ॒പ॒ശ॒വ്യഃ | അ॒പ॒ശുഃ | ഏ॒വ | ഭ॒വ॒തി | യം |
 കാ॒മ॒യേ॒ത | പ॒ശു॒മാ॒നി॒തി പ॒ശു - മാ॒ൻ | സ്യാ॑ത് | ഇ॒തി |
 ബ॒ഹു॒പ॒ർണ॒മി॒തി ബ॒ഹു-പ॒ർണം॑ | ത॒സ്മൈ॑ |
 ബ॒ഹു॒ശാ॒ഖ॒മി॒തി ബ॒ഹു - ശാ॒ഖം | വൃശേ॑ത് | ഏ॒ഷഃ |
 വൈ | **16 (50)**

6.3.3.5

വ॒ന॒സ്തതീ॑നാം പ॒ശ॒വ്യഃ പ॒ശു॒മാ॒നേ॒വ ഭ॒വ॒തി പ്ര॒തി॒ഷ്ഠി॒തം
 വൃ॒ശേ॑ത് പ്ര॒തി॒ഷ്ഠാ॒കാ॒മ॒സ്യേ॒ഷ വൈ വ॒ന॒സ്തതീ॑നാം

പ്രതിഷ്ഠിതോ യഃ സമേ ഭൂമൈ സ്വാദ്യോനേ രൂഢഃ പ്രത്യേവ
 തിഷ്ഠതി യഃ പ്രത്യുജ്ജ്വപനതസ്തം വൃശ്ചേത് സ ഹി
 മേധമഭ്യുപനതഃ പഞ്ചാരത്തിം തസ്മൈ വൃശ്ചേദ്യം
 കായേതോപൈനമുത്തരോ യജ്ഞോ നമേദിതി പഞ്ചാക്ഷരാ
 പക്തിഃ പാക്തോ യജ്ഞ ഉപൈനമുത്തരോ യജ്ഞോ- [ ] 17

6.3.3.5 - Padam

വനസ്സതീനാം । പശവ്യഃ । പശുമാനിതി പശു-മാൻ । ഏവ ।
 ഭവതി । പ്രതിഷ്ഠിതമിതി പ്രതി - സ്ഥിതം । വൃശ്ചേത് ।
 പ്രതിഷ്ഠാകാമസ്യേതി പ്രതിഷ്ഠാ - കാമസ്യ । ഏഷഃ । വൈ ।
 വനസ്സതീനാം । പ്രതിഷ്ഠിത ഇതി പ്രതി - സ്ഥിതഃ । യഃ ।
 സമേ । ഭൂമൈ । സ്വാത് । യോനേഃ । രൂഢഃ । പ്രതീതി ।
 ഏവ । തിഷ്ഠതി । യഃ । പ്രത്യുജ്ജ്വ । ഉപനത ഇത്യുപ - നതഃ ।
 തം । വൃശ്ചേത് । സഃ । ഹി । മേധം । അഭിതി ।
 ഉപനത ഇത്യുപ - നതഃ । പഞ്ചാരത്തിമിതി പഞ്ച-അരത്തിം ।
 തസ്മൈ । വൃശ്ചേത് । യം । കായേത । ഉപേതി । ഏനം ।
 ഉത്തര ഇത്യുത് - തരഃ । യജ്ഞഃ । നമേത് । ഇതി ।
 പഞ്ചാക്ഷരേതി പഞ്ച - ആക്ഷരാ । പക്തിഃ । പാക്തഃ ।
 യജ്ഞഃ । ഉപേതി । ഏനം । ഉത്തര ഇത്യുത് - തരഃ ।

യജ്ഞഃ । 17 (50)

6.3.3.6

നമതി ഷഡരതിം പ്രതിഷ്ഠാകാമസ്യ ഷഡാ ഗൃതവ്
 ഗൃതൃഷോവ പ്രതി തിഷ്ഠതി സപ്താർതിം പശുകാമസ്യ
 സപ്തപദാ ശകാരി പശവഃ ശകാരി പശുനേവാവ രൂന്ധേ
 നവാർതിം തേജസ്താമസ്യ ത്രിവൃതാ സ്തോമേന സമ്മിതം
 തേജസ്ത്രിവൃത് തേജസ്യേവ ഭവ-ത്യേകാദശാർതി-
 മിന്ദ്രിയകാമ-സൈകാദശാക്ഷരാ ത്രിഷ്ടുഗിന്ദ്രിയം
 ത്രിഷ്ടുഗിന്ദ്രിയാവ്യേവ ഭവതി പഞ്ചദശാർതിം
 ഭാത്യവ്യവതഃ പഞ്ചദശോ വജോ ഭാത്യവ്യാഭിഭൂത്യൈ
 സപ്തദശാർതിം പ്രജാകാമസ്യ സപ്തദശഃ പ്രജാപതിഃ
 പ്രജാപതേരാപ്താ ( ) ഏകവിഷ്ഠത്യർതിം പ്രതിഷ്ഠാകാമ-
 സൈകവിഷ്ഠഃ സ്തോമാനാം പ്രതിഷ്ഠാ പ്രതിഷ്ഠിത്യാ
 അഷ്ടാശ്രിർഭവ-ത്യഷ്ടാക്ഷരാ ഗായത്രി തേജോ ഗായത്രി
 ഗായത്രി യജ്ഞമുഖം തേജസൈവ ഗായത്രിയാ
 യജ്ഞമുഖേന സംമിതഃ । 18

6.3.3.6 - Padam

നമതി । ഷഡരതിമിതി ഷട് - അർതിം ।
 പ്രതിഷ്ഠാകാമസ്യേതി പ്രതിഷ്ഠാ - കാമസ്യ । ഷട് । വൈ ।

ജതവഃ | ജതുഷു | ഏവ | പ്രതീതി | തിഷ്ഠതി |
 സ്തപ്താർത്തിമിതി സ്തപ്ത - അരത്തിം | പശുകാമസ്യേതി
 പശു - കാമസ്യ | സ്തപ്തപദേതി സ്തപ്ത - പദാ | ശക്വരീ |
 പശവഃ | ശക്വരീ | പശൂൻ | ഏവ | അവേതി | രൂന്ധേ |
 നവാർത്തിമിതി നവ - അരത്തിം | തേജസ്താമസ്യേതി
 തേജഃ - കാമസ്യ | ത്രിവൃതേതി ത്രി - വൃതാ | സ്തോമേന |
 സമ്മിതമിതി സം - മിതം | തേജഃ | ത്രിവൃദിതി ത്രി-വൃത് |
 തേജസ്വീ | ഏവ | ഭവതി | ഏകാദശാർത്തിമിത്യേകാദശ-
 അരത്തിം | ഇന്ദ്രിയകാമസ്യേതിന്ദ്രിയ - കാമസ്യ |
 ഏകാദശാക്ഷരേത്യേകാദശ - അക്ഷരാ | ത്രിഷ്ടൂക് |
 ഇന്ദ്രിയം | ത്രിഷ്ടൂക് | ഇന്ദ്രിയാവീ | ഏവ | ഭവതി |
 പഞ്ചദശാർത്തിമിതി പഞ്ചദശ - അരത്തിം |
 ഭ്രാതൃവ്യവത ഇതി ഭ്രാതൃവ്യ - വതഃ | പഞ്ചദശ ഇതി
 പഞ്ച -ദശഃ | വജ്രഃ | ഭ്രാതൃവ്യാദിഭൂത്യാ ഇതി ഭ്രാതൃവ്യ-
 അഭിഭൂത്യേ | സ്തപ്തദശാർത്തിമിതി സ്തപ്തദശ-അരത്തിം |
 പ്രജാകാമസ്യേതി പ്രജാ-കാമസ്യ | സ്തപ്തദശ ഇതി സ്തപ്ത-ദശഃ |
 പ്രജാപതിരിതി പ്രജാ-പതിഃ | പ്രജാപതേരിതി പ്രജാ-പതേഃ |
 ആപ്തേ ( ) | ഏകവിഷ്ണുശതൃഗ്വർത്തിമിത്യേകവിഷ്ണുശതൃ-അരത്തിം |

പ്രതിഷ്ഠാകാമസ്യേതി പ്രതിഷ്ഠാ - കാമസ്യ । ഏകവിപ്ലവ
ഇത്യേക - വിപ്ലവഃ । സ്തോമാനാം । പ്രതിഷ്ഠേതി പ്രതി - സ്ഥാ ।
പ്രതിഷ്ഠിത്യാ ഇതി പ്രതി - സ്ഥിത്യൈ । അഷ്ടാശ്രിരിത്യഷ്ടാ-
അശ്രിഃ । ഭവതി । അഷ്ടാക്ഷരേത്യഷ്ടാ - അക്ഷരാ । ഗായത്രി ।
തേജഃ । ഗായത്രി । ഗായത്രി । യജ്ഞമുഖമിതി യജ്ഞ-മുഖം ।
തേജസാ । ഏവ । ഗായത്രിയാ । യജ്ഞമുഖേനേതി
യജ്ഞ - മുഖേന । സംമിത ഇതി സം - മിതഃ । 18 (69)

(ജുഷേ - സതേജസ - മനക്ഷസങ്ഗം - ബഹുശാഖം
ഽവ്യശേഷേഭ്യൈ വൈ - യജ്ഞ ഉപൈനമുത്തരോ യജ്ഞ -
അപ്തോ - ഏകാന്നവിപ്ലവതിശ്ച) (A3)

6.3.4.1

പൃഥിവൈ ത്വാന്തരിക്ഷായ ത്വാ ദിവേ ത്വോത്യാഹൈഭ്യ
ഏവൈനം ലോകേഭ്യഃ പ്രോക്ഷതി പരാഞ്ചം പ്രോക്ഷതി
പരാഞ്ചിവ ഹി സുവർഗോ ലോകഃ ക്രൂരമിവ വാ ഏതത്
കരോതി യത് ഖനത്യുപോഽവ നയതി ശാന്തൈ യവമതീരവ്
നയത്യുർഗൈ യവോ യജമാനേന യുപഃ സംമിതോ യാവ-
നേവ യജമാന-സ്താവതീ-മേവാസി-ന്നൂർജം ദധാതി- [ ] 19

6.3.4.1 - Padam

പൃഥ്വിവൈ | ത്വാ | അന്തരീക്ഷായ | ത്വാ | ദിവേ | ത്വാ |
 ഇതി | ആഹ | ഏഭ്യഃ | ഏവ | ഏനം | ലോകേഭ്യഃ | പ്രേതി |
 ഉക്ഷതി | പരാഞ്ചം | പ്രേതി | ഉക്ഷതി | പരാങ് | ഇവ | ഹി |
 സുവർഗ ഇതി സുവഃ - ഗഃ | ലോകഃ | ക്രൂരം | ഇവ | വൈ |
 ഏതത് | കരോതി | യത് | ഖനതി | അപഃ | അവേതി |
 നയതി | ശാന്തൈ | യവ്മതീരിതി യവ - മതീഃ | അവേതി |
 നയതി | ഊർക് | വൈ | യവഃ | യജമാനേന | യുപഃ |
 സംമിത ഇതി സം - മിതഃ | യാവാനി | ഏവ | യജമാനഃ |
 താവതീം | ഏവ | അസ്മിൻ | ഊർജം | ദധാതി | **19 (50)**

6.3.4.2

പിതൃണാഽ സദനമസീതി ബർഹിരവ സ്തൃണാതി
 പിതൃദേവത്യാ(1)ഽ ഹേതദ്-യന്നിഖാതം
 യദ്-ബർഹിരനവസ്തീര്യ മിനുയാത് പിതൃദേവത്യാ
 നിഖാതഃ സ്യാദ് ബർഹിരവസ്തീര്യ മിനോത്യസ്യാമേവൈനം
 മിനോതി യുപശകലമവാസ്യതി സതേജസമേവൈനം
 മിനോതി ദേവസ്താ സവിതാ മധാഽനക്തിത്യാഹ

തേജസൈവൈനമനക്തി സുപിപ്പലാഭ്യ-സ്തോഷധീഭ്യ
ഇതി ചഷാലം പ്രതി- [ ] 20

6.3.4.2 - Padam

പിതൃണാം । സദനം । അസി । ഇതി । ബർഹിഃ । അവേതി ।
സ്തൃണാതി । പിതൃഭേവത്യമിതി പിതൃ - ഭേവത്യം । ഹി ।
ഏതത് । യത് । നിഖാതമിതി നി - ഖാതം । യത് । ബർഹിഃ ।
അനവസ്തീര്യേത്യനവ - സ്തീര്യ । മിനുയാത് । പിതൃഭേവത്യ
ഇതി പിതൃ - ഭേവത്യഃ । നിഖാത ഇതി നി - ഖാതഃ ।
സ്യാത് । ബർഹിഃ । അവസ്തീര്യേത്യവ - സ്തീര്യ । മിനോതി ।
അസ്യാം । ഏവ । ഏനം । മിനോതി । യുപശകലമിതി
യുപ - ശകലം । അവേതി । അസ്യതി ।
സതേജസമിതി സ - തേജസം । ഏവ । ഏനം । മിനോതി ।
ഭേവഃ । താ । സവിതാ । മധാ । അനക്തു । ഇതി । ആഹ ।
തേജസാ । ഏവ । ഏനം । അനക്തി । സുപിപ്പലാഭ്യ ഇതി
സു - പിപ്പലാഭ്യഃ । താ । ഔഷധീഭ്യ ഇത്യോഷധി - ഭ്യഃ ।
ഇതി । ചഷാലം । പ്രതീതി । 20 (50)

6.3.4.3

മുഞ്ചതി തസ്മാച്ഛീർഷത ഓഷധയഃ ഫലം ഗൃഹ്ണ-
 ന്തൃനക്തി തേജോ വാ ആജ്യം യജമാനേനാഗ്നിഷ്ടാശ്രിഃ
 സംമിതാ യദഗ്നിഷ്ടാ-മശ്രിമനക്തി യജമാനമേവ തേജസാ
 ഽനക്ത്യാന്ത-മനക്ത്യാന്തമേവ യജമാനം തേജസാനക്തി
 സർവതഃ പരി മൃശത്യപരിവർഗ-മേവാസ്മിൻ തേജോ
 ദധാത്യുദ് ദിവഃ സ്തഭാനാഽന്തരിക്ഷം പൃണേത്യഹൈഷാം
 ലോകാനാം വിധൂതൈ വൈഷ്ണവ്യർചാ- [ ] 21

6.3.4.3 - Padam

മുഞ്ചതി । തസ്മാത് । ശീർഷതഃ । ഓഷധയഃ । ഫലം ।
 ഗൃഹ്ണന്തി । അനക്തി । തേജഃ । വൈ । ആജ്യം ।
 യജമാനേന । അഗ്നിഷ്ടത്യഗ്നി - സ്ഥാ । അശ്രിഃ ।
 സംമിതേതി സം - മിതാ । യത് ।
 അഗ്നിഷ്ടാമിത്യഗ്നി- സ്ഥാം । അശ്രിം । അനക്തി ।
 യജമാനം । ഏവ । തേജസാ । അനക്തി । ആന്തമിത്യാ
 -അന്തം । അനക്തി । ആന്തമിത്യാ - അന്തം । ഏവ ।
 യജമാനം । തേജസാ । അനക്തി । സർവതഃ । പരീതി ।
 മൃശതി । അപരിവർഗമിത്യപരി-വർഗം । ഏവ । അസ്മിൻ ।

തേജഃ | ദധാതി | ഉദിതി | ദിവം | സുഭാന | ഏതി |
അന്തരിക്ഷം | പുണ | ഇതി | ആഹ | ഏഷാം |
ലോകാനാം | വിധൂത്യാ ഇതി വി - ധൂത്യൈ | വൈഷ്ണവ്യാ |

ഋചാ | 21 (50)

6.3.4.4

കപ്ലയതി വൈഷ്ണവോ വൈ ദേവതയാ യുപഃ സ്വയൈവൈനം
ദേവതയാ കപ്ലയതി ദാഭ്യാം കപ്ലയതി ദിപാദ് യജമാനഃ
പ്രതിഷ്ഠിത്യൈ യം കാര്യേത തേജസൈനം ദേവതാഭി-
രിന്ദ്രിയേണ വൃദ്ധയേയ-മിത്യഗ്നിഷ്ടാം തസ്മാശ്രി-
മാഹവനീയാഭിത്ഥം വേത്ഥം വാതി നാവയേത്
തേജസൈവൈനം ദേവതാഭിരിന്ദ്രിയേണ വൃദ്ധയതി യം
കാര്യേത തേജസൈനം ദേവതാഭിരിന്ദ്രിയേണ
സമൃദ്ധയേയമിത്യ- [ ] 22

6.3.4.4 - Padam

കപ്ലയതി | വൈഷ്ണവഃ | വൈ | ദേവതയാ | യുപഃ | സ്വയാ |
ഏവ | ഏനം | ദേവതയാ | കപ്ലയതി | ദാഭ്യാം | കപ്ലയതി |
ദിപാഭിതി ദി - പാത് | യജമാനഃ | പ്രതിഷ്ഠിത്യാ ഇതി
പ്രതി - സ്ഥിത്യൈ | യം | കാര്യേത | തേജസാ | ഏനം |
ദേവതാഭിഃ | ഇന്ദ്രിയേണ | വീതി | അർദ്ധയേയം | ഇതി |

അഗ്നിഷ്ടാമിത്യഗ്നി - സ്ഥാം । തസ്യ । അശ്രീം ।
 ആഹവനീയാദിത്യാ-ഹവനീയാത് । ഇത്ഥം । വാ । ഇത്ഥം ।
 വാ । അതീതി । നാവയേത് । തേജസാ । ഏവ । ഏനം ।
 ദേവതാഭിഃ । ഇന്ദ്രിയേണ । വീതി । അർധയതി । യം ।
 കാമയേത । തേജസാ । ഏനം । ദേവതാഭിഃ । ഇന്ദ്രിയേണ ।
 സമിതി । അർധയേയം । ഇതി । **22 (50)**

6.3.4.5

-ഗ്നിഷ്ടാം തസ്യാശ്രീമാഹവനീയേന സം മിനുയാത്
 തേജസൈവൈനം ദേവതാഭിരിന്ദ്രിയേണ സമർധയതി
 ബ്രഹ്മവനിം ത്വാ ക്ഷത്രവനിമിത്യാഹ യഥായജുരേവൈതത്
 പരി വ്യയത്യുർഗ്ഗൈരശനാ യജമാനേന യുപഃ സംമിതോ
 യജമാനമേവോർജാ സമർധയതി നാഭിദഷ്ടേ പരി വ്യയതി
 നാഭിദഷ്ട ഏവാസ്മാ ഊർജം ദധാതി തസ്മാന്നാഭിദഷ്ട
 ഊർജാ ഭൂണ്ണതേ യം കാമയേതോർജൈനം- [ ] **23**

6.3.4.5 - Padam

അഗ്നിഷ്ടാമിത്യഗ്നി - സ്ഥാം । തസ്യ । അശ്രീം ।
 ആഹവനീയേനേത്യാ-ഹവനീയേന । സമിതി । മിനുയാത് ।
 തേജസാ । ഏവ । ഏനം । ദേവതാഭിഃ । ഇന്ദ്രിയേണ ।
 സമിതി । അർധയതി । ബ്രഹ്മവനിമിതി ബ്രഹ്മ - വനിം ।

താ॒ | ക്ഷ॒ത്ര॒വനി॑മിതി॒ ക്ഷ॒ത്ര - വനി॑ം | ഇതി॑ | ആഹ॑ |
 യ॒ഥാ॒യ॒ജുരി॑തി॒ യഥാ॑ - യ॒ജുഃ | ഏ॒വ | ഏ॒തത് | പ॒രീതി॑ |
 വൃ॒യതി॑ | ഊ॒ർക് | വൈ॑ | ര॒ശനാ॑ | യ॒ജമാ॑നേന॒ | യു॒പഃ |
 സം॒മിത॑ ഇതി॒ സം - മിതഃ॑ | യ॒ജമാ॑നം | ഏ॒വ | ഊ॒ർജാ॑ |
 സ॒മിതി॑ | അ॒ർധ॒യതി॑ | നാ॒ഭി॒ദ॒ഷ്ട ഇതി॑ നാ॒ഭി - ദ॒ഷ്ടേ |
 പ॒രീതി॑ | വൃ॒യതി॑ | നാ॒ഭി॒ദ॒ഷ്ട ഇതി॑ നാ॒ഭി - ദ॒ഷ്ടേ | ഏ॒വ |
 അ॒സ്മൈ॑ | ഊ॒ർജം॑ | ദ॒ധാതി॑ | ത॒സ്മാത് | നാ॒ഭി॒ദ॒ഷ്ട ഇതി॑
 നാ॒ഭി - ദ॒ഷ്ടേ | ഊ॒ർജാ॑ | ഭൃ॒ഞ്ജതേ॑ | യം | കാ॒മയേ॑ത |
 ഊ॒ർജാ॑ | ഏ॒നം | **23 (50)**

6.3.4.6

ഽവൃ॑ർധയേയ-മിത്യു॒ർധ്വാം ഽവാ॑ ത॒സ്യാവാ॑ചീം
 ഽവാ॑ഽവോ॒ഹേദു॑ർജൈ॒വൈനം॑ ഽവൃ॑ർധയതി॒ യദി॑ കാ॒മയേ॑ത
 വർഷു॑കഃ പ॒ർജന്യഃ॑ സ്യാ॒ദിത്യ॑-വാ॒ചീമ॒വോഹേ॑ദ് വൃ॒ഷ്ടിമേ॑വ
 നി യ॒ച്ഛതി॑ യദി॒ കാമ॑യേതാ വർഷു॑കഃ സ്യാ॒ദിത്യു॒ർധ്വാ-
 മുദു॑ഹേദ് വൃ॒ഷ്ടിമേ॒വോദ് യ॒ച്ഛതി॑ പി॒തൃണാ॑ം നി॒ഖാതം॑
 മനു॑ഷ്യാണാമു॒ർധ്വാം നി॒ഖാതാ॑ദാ ര॒ശനായാ॑ ഓ॒ഷധീ॑നാഗ്
 ര॒ശനാ॑ വിശോ॒ഷാം- [ ] **24**

6.3.4.6 - Padam

വീതി | അർധയേയം | ഇതി | ഊർധ്വാം | വാ | തസ്യ |
 അവാചീം | വാ | അവേതി | ഊഹേത് | ഊർജാ | ഏവ |
 ഏനം | വീതി | അർധയതി | യദി | കായേത | വർഷുകഃ |
 പർജന്യഃ | സ്യാത് | ഇതി | അവാചീം | അവേതി | ഊഹേത് |
 വൃഷ്ടീം | ഏവ | നീതി | യച്ഛതി | യദി | കായേത |
 അവർഷുകഃ | സ്യാത് | ഇതി | ഊർധ്വാം | ഉദിതി |
 ഊഹേത് | വൃഷ്ടീം | ഏവ | ഉദിതി | യച്ഛതി | പിതൃണാം |
 നിഖാതമിതി നി - ഖാതം | മനുഷ്യാണാം | ഊർധ്വം |
 നിഖാതാദിതി നി - ഖാതാത് | ഏതി | രശനായാഃ |
 ഓഷധീനാം | രശനാ | വിശേഷാം | **24 (50)**

6.3.4.7

ദേവാനാമൂർധ്വം രശനായാ ആ ചഷാലാദിന്ദ്രസ്യ ചഷാലം
 സാധ്യാനാമതിരിക്തം സ വാ ഏഷ സർവദേവത്യോ
 യദ്യുപോ യദ്യുപം മിനോതി സർവാ ഏവ ദേവതാഃ
 പ്രീണാതി യജേണൈവ ദേവാഃ സുവർഗം ലോകമായൻ
 തേഽമന്യന്ത മനുഷ്യാ നോഽന്മാദവിഷ്വന്തീതി തേ യുപേന

യോപയിതാ സുവർഗം ലോകമായൻ തമൃഷയോ
യുപേനൈവാനു പ്രാജാനൻ തദ് യുപസ്യ യുപതാം- [ ] **25**

6.3.4.7 - Padam

ദേവാനാം । ഊർധ്വം । രശനായാഃ । ഏതി । ചഷാലാത് ।
ഇന്ദ്രസ്യ । ചഷാലം । സാധ്യാനാം । അതിരിക്തമിത്യതി-
രിക്തം । സഃ । വൈ । ഏഷഃ । സർവദേവത്യ ഇതി സർവ-
ദേവത്യഃ । യത് । യുപഃ । യത് । യുപം । മിനോതി । സർവാഃ ।
ഏവ । ദേവതാഃ । പ്രീണാതി । യജ്ഞേന । വൈ । ദേവാഃ ।
സുവർഗമിതി സുവഃ - ഗം । ലോകം । ആയൻ । തേ ।
അമന്യന്ത । മനുഷ്യാഃ । നഃ ।
അനാദവിഷ്വന്തീത്യനു-ആദവിഷ്വന്തി । ഇതി । തേ ।
യുപേന । യോപയിതാ । സുവർഗമിതി സുവഃ - ഗം ।
ലോകം । ആയൻ । തം । ഋഷയഃ । യുപേന । ഏവ । അനു ।
പ്രേതി । അജാനൻ । തത് । യുപസ്യ ।
യുപതമിതി യുപ - താം । **25 (50)**

6.3.4.8

യദ് യുപം മിനോതി സുവർഗസ്യ ലോകസ്യ പ്രജ്ഞാത്യൈ
പുരസ്താൻ മിനോതി പുരസ്താദ്ധി യജ്ഞസ്യ പ്രജ്ഞായതേ

പ്രജ്ഞാതൃ ഹി തദ് യദതിപന്ന ആഹുരിദം
 കാർയമാസീദിതി സാധ്യാ വൈ ദേവാ യജ്ഞമത്യമന്യന്ത
 താൻ യജ്ഞോ നാസ്സ്യശത് താൻ യദ് യജ്ഞസ്യാതിരിക്ത-
 മാസീത് തദസ്സ്യശദതിരിക്തം വാ ഏതദ് യജ്ഞസ്യ
 യദഗ്നാവഗ്നിം മമിത്വാ പ്രഹരത്യതിരിക്തമേത- [ ] 26

6.3.4.8 - Padam

യത് | യുപം | മിനോതി | സുവർഗസ്യേതി സുവഃ-ഗസ്യ |
 ലോകസ്യ | പ്രജ്ഞാത്യാ ഇതി പ്ര - ജ്ഞാതൈ |
 പുരസ്താത് | മിനോതി | പുരസ്താത് | ഹി | യജ്ഞസ്യ |
 പ്രജ്ഞായത ഇതി പ്ര - ജ്ഞായതേ |
 അപ്രജ്ഞാതമിത്യപ്ര - ജ്ഞാതം | ഹി | തത് | യത് |
 അതിപന്ന ഇത്യതി-പന്നേ | ആഹുഃ | ഇദം | കാർയം |
 ആസീത് | ഇതി | സാധ്യാഃ | വൈ | ദേവാഃ | യജ്ഞം |
 അതീതി | അമന്യന്ത | താൻ | യജ്ഞഃ | ന | അസ്സ്യശത് |
 താൻ | യത് | യജ്ഞസ്യ | അതിരിക്തമിത്യതി-രിക്തം |
 ആസീത് | തത് | അസ്സ്യശത് | അതിരിക്തമിത്യതി-രിക്തം |
 വൈ | ഏതത് | യജ്ഞസ്യ | യത് | അഗ്നൗ | അഗ്നിം |
 മമിത്വാ | പ്രഹരതീതി പ്ര - ഹരതി |

അതിരിക്തമിത്യതി - രിക്തം । ഏതത് । 26 (50)

6.3.4.9

-ദൃഢപസ്യ യദുർധ്വം ചഷാലാത് തേഷാം തദ് ഭാഗധേയം
താനേവ തേന പ്രീണാതി ദേവാ വൈ സൗസ്ഥിതേ സോമേ
പ്ര സ്രുചോഽഹരൻ പ്ര യുപം തേഽമന്യന്ത യജ്ഞവേശസം
വാ ഇദം കുർമ ഇതി തേ പ്രസ്തരൗ സ്രുചാം നിഷ്ക്രയണ-
മപശ്യൻമ് സ്വരൂം യുപസ്യ സൗസ്ഥിതേ സോമേ പ്ര
പ്രസ്തരൗ ഹരതി ജുഹോതി സ്വരൂമയജ്ഞവേശസായ । 27

6.3.4.9 - Padam

യുപസ്യ । യത് । ഉദുർധ്വം । ചഷാലാത് । തേഷാം । തത് ।
ഭാഗധേയമിതി ഭാഗ - ധേയം । താൻ । ഏവ । തേന ।
പ്രീണാതി । ദേവാഃ । വൈ । സൗസ്ഥിത ഇതി സം-സ്ഥിതേ ।
സോമേ । പ്രേതി । സ്രുചഃ । അഹരൻ । പ്രേതി । യുപം । തേ ।
അമന്യന്ത । യജ്ഞവേശസമിതി യജ്ഞ - വേശസം । വൈ ।
ഇദം । കുർമഃ । ഇതി । തേ । പ്രസ്തരമിതി പ്ര - സ്തരം ।
സ്രുചാം । നിഷ്ക്രയണമിതി നിഃ - ക്രയണം । അപശ്യൻ ।
സ്വരൂം । യുപസ്യ । സൗസ്ഥിത ഇതി സം - സ്ഥിതേ ।
സോമേ । പ്രേതി । പ്രസ്തരമിതി പ്ര - സ്തരം । ഹരതി ।

ജുഹോതി | സ്വരൂം | അയജ്ഞവേശസായേത്യയജ്ഞ-
 വേശസായ | 27 (42) (ദധാതി - പ്രത്യു - ചാ -
 സമർദ്ധയേയമിത്യുർ - ജൈനം - ഹിശോഷാം - യുപത്വ -
 മതിരികതമേതദ് - ദിചതാരിശ്ശ) (A4)

6.3.5.1

സാധ്യാ വൈ ദേവാ അസ്മിൻ ലോക ആസൻ നാനൃത്
 കിം ചന മിഷത് തേ അഗ്നിമേവാഗായേ മേധായാ ലഭന്ത ന
 ഹ്യന്യദാലംഭ്യ-മവിന്ദൻ തതോ വാ ഇമാഃ പ്രജാഃ
 പ്രാജായന്ത യദഗ്നാവഗ്നിം മമിത്വാ പ്രഹരതി പ്രജാനാം
 പ്രജനനായ രൂദ്രോ വാ ഏഷ യദഗ്നിർയജമാനഃ പശൂർയത്
 പശുമാലഭ്യാഗ്നിം മൻമേദ് രൂദ്രായ യജമാന- [ ] 28

6.3.5.1 - Padam

സാധ്യാഃ | വൈ | ദേവാഃ | അസ്മിൻ | ലോകേ | ആസൻ |
 ന | അനൃത് | കിം | ചന | മിഷത് | തേ | അഗ്നിം | ഏവ |
 അഗായേ | മേധായ | ഏതി | അലഭന്ത | ന | ഹി | അനൃത് |
 ആലംഭ്യമിത്വാ - ലംഭ്യം | അവിന്ദൻ | തതഃ | വൈ | ഇമാഃ |
 പ്രജാ ഇതി പ്ര - ജാഃ | പ്രേതി | അജായന്ത | യത് |

അഗ്നൗ | അഗ്നിം | മമിതാ | പ്രഹരതീതി പ്ര - ഹർതി |
 പ്രജാനാമിതി പ്ര-ജാനാം | പ്രജനനായേതി പ്ര-ജനനായ |
 രൂദ്രഃ | വൈ | ഏഷഃ | യത് | അഗ്നിഃ | യജമാനഃ | പശുഃ |
 യത് | പശൂം | ആലഭ്യേത്യാ - ലഭ്യ | അഗ്നിം | മന്മേത് |
 രൂദ്രായ | യജമാനം | **28 (50)**

6.3.5.2

-മപി ദധ്യാത് പ്രമായുകഃ സ്യാദമോ ഖലാഹുരഗ്നിഃ
 സർവാ ദേവതാ ഹവീരേതദ്യത് പശുരിതി യത്
 പശുമാലഭ്യാഗ്നിം മൻമതി ഹവ്യായൈവാ^{ss}*സന്നായ
 സർവാ ദേവതാ ജനയ-ത്യുപാകൃത്യൈവ മൻമ്യ-
 സ്തന്നേവാ^{ss}*ലബ്ധം നേവാനാലബ്ധ-മഗ്നേർ-ജനിത്ര-
 മസീത്യാഹാഗ്നേർഹ്യേത-ജ്ജനിത്രം വൃഷണൗ സ്ഥ
 ഇത്യാഹ വൃഷണൗ- [ ] **29**

6.3.5.2 - Padam

അപീതി | ദധ്യാത് | പ്രമായുക ഇതി പ്ര - മായുകഃ |
 സ്യാത് | അമോ ഇതി | ഖലു | ആഹുഃ | അഗ്നിഃ | സർവാഃ |
 ദേവതാഃ | ഹവിഃ | ഏതത് | യത് | പശുഃ | ഇതി | യത് |
 പശൂം | ആലഭ്യേത്യാ-ലഭ്യ | അഗ്നിം | മന്മതി | ഹവ്യായ |
 ഏവ | ആസന്നായേത്യാ - സന്നായ | സർവാഃ | ദേവതാഃ |

ജനയതി | ഉപാകൃത്യേത്യുപ - ആകൃത്യ | ഏവ | മന്മഃ |
 തത് | ന | ഇവ | ആലബ്ധമിത്യാ - ലബ്ധം | ന | ഇവ |
 ആലബ്ധമിത്യനാ-ലബ്ധം | അഗ്നേഃ | ജനിത്രം | അസി |
 ഇതി | ആഹ | അഗ്നേഃ | ഹി | ഏതത് | ജനിത്രം |
 വൃഷണൗ | സ്ഥഃ | ഇതി | ആഹ | വൃഷണൗ | **29 (50)**

6.3.5.3

ഹ്യേതാ-വുർവശ്യസ്യായു-രസീത്യാഹ മിമുനതായ
 ഘൃതേനാകേത വൃഷണം ദധാമാമിത്യാഹ വൃഷണഃ
 ഹ്യേതേ ദധാതേ യേ അഗ്നിം ഗായത്രം ഛന്ദോഽനു പ്ര
 ജായസേത്യാഹ ഛന്ദോഭിരേവൈനം പ്ര ജനയത്യഗ്നയേ
 മമ്യമാനായാനു ബ്രൂഹീത്യാഹ സാവിത്രിമുചമനാഹ
 സവിത്യപ്രസൂത ഏവൈനം മൻമതി ജാതായാനു
 ബ്രൂഹി- [ ] **30**

6.3.5.3 - Padam

ഹി | ഏതൗ | ഉർവശീ | അസി | ആയുഃ | അസി | ഇതി |
 ആഹ | മിമുനതായേതി മിമുന - തായ | ഘൃതേന |
 അകേത ഇതി | വൃഷണം | ദധാമാം | ഇതി | ആഹ |
 വൃഷണം | ഹി | ഏതേ ഇതി | ദധാതേ ഇതി | യേ ഇതി |
 അഗ്നിം | ഗായത്രം | ഛന്ദഃ | അനു | പ്രേതി | ജായസ്വ |

ഇതി॑ । ആഹ॑ । ഛന്ദോ॑ഭിരിതി॑ ഛന്ദഃ - ഭിഃ॑ । ഏവ॑ । ഏനം॑ ।
 പ്രേതി॑ । ജനയതി॑ । അഗ്നയേ॑ । മഥ്യമാ॑നായ । അനിതി॑ ।
 ബ്രൂഹി॑ । ഇതി॑ । ആഹ॑ । സാവി॑ത്രിം । ജപം॑ । അനിതി॑ ।
 ആഹ॑ । സവി॑ത്യപ്രസൂത॑ ഇതി॑ സവി॑ത്യ - പ്രസൂതഃ॑ ।
 ഏവ॑ । ഏനം॑ । മന്മതി॑ । ജാതായ॑ । അനിതി॑ । ബ്രൂഹി॑ । **30 (50)**

6.3.5.4

പ്രഹ്നീ॑യമാണായാ॑നു ബ്രൂഹീ॑ത്യാഹ॑ കാ॒ണ്ഡേ॑കാ॒ണ്ഡ
 ഏ॒വൈനം॑ ക്രിയമാ॑ണേ॒ സമർധ॑യതി ഗായ॒ത്രീഃ സർവാ॑
 അ॒ന്യാഹ॑ ഗായ॒ത്രഛന്ദാ॑ വാ അ॒ഗ്നിഃ സ്വേ॒ന്നൈവൈനം॑
 ഛന്ദ॑സാ സമർധ॑യത്യ॒ഗ്നിഃ പുരാ॑ ഭവ॒ത്യഗ്നിം॑ മ॒മിത്യാ॑
 പ്ര॒ഹര॑തി തൗ സംഭ॒വന്തൗ॑ യജമാ॒നമഭി॑ സം ഭവ॒തോ ഭവ॑തം
 നഃ സമ॑നസാവി॒ത്യാഹ॑ ശാ॒ന്തൈ പ്രഹൃ॑ത്യ ജൂഹോ॒തി
 ജാ॒തായൈ॒വാസ്മാ॑ അ॒ന്നമപി॑ ( ) ദധാ॒ത്യാജ്യേ॑ന
 ജൂഹോ॒ത്യേതദാ॑ അ॒ഗ്നേഃ പ്രിയം॑ ധാമ॒ യദാജ്യം॑
 പ്രിയേ॑ണൈവൈനം॑ ധാമ്നാ॑ സമർധ॑യത്യ॒ഥോ തേജ॑സാ । **31**

6.3.5.4 - Padam

പ്രഹ്നീ॑യമാണായേതി॑ പ്ര - ഹ്നീ॑യമാണായ । അനിതി॑ ।
 ബ്രൂഹി॑ । ഇതി॑ । ആഹ॑ । കാ॒ണ്ഡേ॑കാ॒ണ്ഡ ഇതി॑
 കാ॒ണ്ഡേ॑ - കാ॒ണ്ഡേ॑ । ഏവ॑ । ഏനം॑ । ക്രിയമാ॑ണേ । സമിതി॑ ।

അർധയതി | ഗായത്രീഃ | സർവാഃ | അന്നിതി | ആഹ |
 ഗായത്രചരന്ദാ ഇതി ഗായത്ര - ചരന്ദാഃ | വൈ | അഗ്നിഃ |
 സ്വേന | ഏവ | ഏനം | ചരന്ദസാ | സമിതി | അർധയതി |
 അഗ്നിഃ | പുരാ | ഭവതി | അഗ്നിം | മമിത്വാ | പ്രേതി |
 ഹരതി | തൗ | സംഭവന്താവിതി സം-ഭവന്തൗ | യജമാനം |
 അഭി | സമിതി | ഭവതഃ | ഭവതം | നഃ | സമനസാവിതി
 സ - മനസൗ | ഇതി | ആഹ | ശാന്തൈ | പ്രഹൃത്യേതി
 പ്ര - ഹൃത്യ | ജുഹോതി | ജാതായ | ഏവ | അസ്മൈ |
 അന്നം | അപീതി ( ) | ദധാതി | ആജ്യേന | ജുഹോതി |
 ഏതത് | വൈ | അഗ്നേഃ | പ്രിയം | ധാമ | യത് | ആജ്യം |
 പ്രിയേണ | ഏവ | ഏനം | ധാമ്നാ | സമിതി | അർധയതി |
 അഥോ ഇതി | തേജസാ | **31 (68)** (യജമാന-മാഹ

വൃഷണൗ-ജാതായാൻ) ബ്രൂഹ്യാ-പൃ-ഷ്വാദശ ച) (A5)

6.3.6.1

ഇഷേ ത്വേതി ബർഹിരാ ദത്ത ഇച്ഛത ഇവ ഹ്യേഷ യോ
 യജത ഉപവീരസീത്യാഹോപ ഹ്യേനാനാകരോത്യുപോ
 ദേവാൻ ദൈവീർവിശഃ പ്രാഗുരിത്യാഹ ദൈവീർഹ്യേതാ
 വിശഃ സതീർദേവാനുപയന്തി വഹ്നീരുശിജ

ഇത്യാഹർതിജോ വൈ വഹ്നയ ഉശിജ-സ്തസ്താദേവമാഹ
 ബൃഹസ്സതേ ധാരയാ വസൂനീത്യാ- [ ] 32

6.3.6.1 - Padam

ഇഷേ | ത്വാ | ഇതി | ബർഹിഃ | ഏതി | ദത്തേ | ഇച്ഛതേ |
 ഇവ | ഹി | ഏഷഃ | യഃ | യജതേ | ഉപവീരിത്യുപ - വീഃ |
 അസി | ഇതി | ആഹ | ഉപേതി | ഹി | ഏനാൻ |
 ആകരോതീത്യാ - കരോതി | ഉപോ ഇതി | ദേവാൻ |
 ദൈവീഃ | വിശഃ | പ്രേതി | അഗുഃ | ഇതി | ആഹ | ദൈവീഃ |
 ഹി | ഏതാഃ | വിശഃ | സതീഃ | ദേവാൻ | ഉപയന്തീത്യുപ-
 യന്തി | വഹ്നീഃ | ഉശിജഃ | ഇതി | ആഹ | ഋതിജഃ | വൈ |
 വഹ്നയഃ | ഉശിജഃ | തസ്താത് | ഏവം | ആഹ | ബൃഹസ്സതേ |
 ധാരയ | വസൂനി | ഇതി | 32 (50)

6.3.6.2

-ഹ ബ്രഹ്മ വൈ ദേവാനാം ബൃഹസ്സതിർ ബ്രഹ്മണൈ-
 വാസൈ പശൂനവ രുന്ധേ ഹവ്യാ തേ സ്വദന്താമിത്യാഹ
 സ്വദയത്യേവൈനാൻ ദേവ ത്വഷ്ടർവസു രണോത്യാഹ
 ത്വഷ്ടാ വൈ പശൂനാം മിമൂനാനാച് രൂപകൃദ് രൂപമേവ
 പശുഷു ദധാതി രേവതീ രഥധാമിത്യാഹ പശവോ വൈ

രേവതീഃ പശുനേവാസൈ രമയതി ദേവസ്യ താ സവിതുഃ
പ്രസവ ഇതി- [ ] 33

6.3.6.2 - Padam

ആഹ | ബ്രഹ്മ | വൈ | ദേവാനാം | ബൃഹസ്പതിഃ |
ബ്രഹ്മണാ | ഏവ | അസൈ | പശുൻ | അവേതി | രൂന്ധേ |
ഹവ്യാ | തേ | സ്വദന്താം | ഇതി | ആഹ | സ്വദയതി | ഏവ |
ഏനാൻ | ദേവ | ത്വഷ്ടഃ | വസു | രണ്വ | ഇതി | ആഹ |
ത്വഷ്ടാ | വൈ | പശുനാം | മിമുനാനാം | രൂപകൃദിതി
രൂപ - കൃത് | രൂപം | ഏവ | പശുഷു | ദധാതി | രേവതീഃ |
രഥധാ | ഇതി | ആഹ | പശവഃ | വൈ | രേവതീഃ | പശുൻ |
ഏവ | അസൈ | രമയതി | ദേവസ്യ | താ | സവിതുഃ |
പ്രസവ ഇതി പ്ര - സവേ | ഇതി | 33 (50)

6.3.6.3

രശനാമാ ദത്തേ പ്രസൂത്യാ അശിനോർബാഹുഭ്യാ-
മിത്യാഹാശിനൗ ഹി ദേവാനാമധാർയു ആസ്താം പൃഷ്ണോ
ഹസ്താഭ്യാമിത്യാഹ യത്യാ ജതസ്യ താ ദേവഹവിഃ
പാശേനാഽഽ രഭ ഇത്യാഹ സത്യം വാ ജതഃ സത്യേനൈ-
വൈനമൃതേനാ ഽഽരഭതേ ഽക്ഷണയാ പരി ഹരതി വധ്യഃ
ഹി പ്രത്യഞ്ചം പ്രതി മുഞ്ചന്തി വ്യാവൃത്തേ യർഷാ

മാനു॑ഷാനി॒തി നി യു॑നക്തി ധൃ॒ത്യാ അ॒ഭ്യ- [ ] 34

6.3.6.3 - Padam

രശ॑നാം । ഏ॒തി । ദ॒ത്തേ । പ്ര॒സൂ॒ത്യാ ഇ॒തി പ്ര - സൂ॒തൈ ।
അ॒ശിനോഃ॑ । ബാ॒ഹു॒ഭ്യാമി॒തി ബാ॒ഹു - ഭ്യാം । ഇ॒തി ।
ആ॒ഹ । അ॒ശിനൗ॑ । ഹി । ദേ॒വാനാം॑ । അ॒ധാര്യു॑ ഇ॒തി ।
ആസ്താം॑ । പൃ॒ഷ്ഠഃ । ഹസ്താ॑ഭ്യാം । ഇ॒തി । ആ॒ഹ । യ॒തൈ ।
ഋ॒തസ്യ॑ । ത്വാ । ദേ॒വഹ॑വിരിതി ദേ॒വ - ഹ॒വിഃ । പാശേ॑ന ।
ഏ॒തി । രഭേ॑ । ഇ॒തി । ആ॒ഹ । സ॒ത്യം । വൈ । ഋ॒തം ।
സ॒ത്യേന॑ । ഏ॒വ । ഏ॒നം । ഋ॒തേന॑ । ഏ॒തി । രഭ॑തേ ।
അ॒ക്ഷ്ണ॑യാ । പ॒രീതി॑ । ഹ॒രതി॑ । വ॒ധ്യം । ഹി । പ്ര॒ത്യഞ്ചം॑ ।
പ്ര॒തിമു॑ഞ്ചന്തിതി പ്ര॒തി - മു॑ഞ്ചന്തി । വ്യാവൃ॑ത്തയാ ഇ॒തി
വി - ആ॒വൃ॒തൈത്യ॑ । ധർ॒ഷ । മാ॒നു॒ഷാൻ । ഇ॒തി । നീ॒തി ।
യു॑നക്തി । ധൃ॒തൈ । അ॒ഭ്യ ഇ॒ത്യത് - ഭ്യഃ । 34 (50)

6.3.6.4

സ്തൗ॑ഷധീഭ്യഃ പ്രോ॒ക്ഷാ॑മീത്യാഹാ॒ഭ്യോ ഹേ॒ഷ
ഓ॒ഷധീ॑ഭ്യഃ സംഭ॒വതി॑ യത് പശു॒രപാം॑ പേ॒രുര॑സീത്യാ-
ഹൈ॒ഷ ഹൃ॒പാം പാ॒താ യോ മേ॒ധായാഃ* രഭ്യ॑തേ സ്വാ॒ത്തം
ചി॒മ് സദേ॑വꣳ ഹ॒വൃമാ॑പോ ദേ॒വീഃ സ്വ॑ദ॒തൈന॑മീത്യാഹ
സ്വ॒ദയ॑ത്യേ॒വൈന॑-മു॒പരി॑ഷ്ഠാത് പ്രോ॒ക്ഷത്യു॑പരി॒ഷ്ഠാ-

ദേവൈനം മേധ്യം കരോതി പായയത്യന്തരത ഏവൈനം ( )
 മേധ്യം കരോത്യധസ്താദുപോക്ഷതി സർവത ഏവൈനം
 മേധ്യം കരോതി । 35

6.3.6.4 - Padam

താ । ഓഷധീഭ്യ ഇത്യോഷധി - ഭ്യഃ । പ്രേതി । ഉക്ഷാമി ।
 ഇതി । ആഹ । അഭ്യഭ്യ ഇത്യത് - ഭ്യഃ । ഹി । ഏഷഃ ।
 ഓഷധീഭ്യ ഇത്യോഷധി - ഭ്യഃ । സംഭവതീതി സം-ഭവതി ।
 യത് । പശുഃ । അപാം । പേരുഃ । അസി । ഇതി । ആഹ ।
 ഏഷഃ । ഹി । അപാം । പാതാ । യഃ । മേധായ । ആരഭ്യത
 ഇത്യാ-രഭ്യതേ । സ്വാത്തം । ചിത് । സഭേവമിതി സ-ഭേവം ।
 ഹവ്യം । ആപഃ । ദേവീഃ । സ്വദത । ഏനം । ഇതി । ആഹ ।
 സ്വദയതി । ഏവ । ഏനം । ഉപരിഷ്ടാത് । പ്രേതി । ഉക്ഷതി ।
 ഉപരിഷ്ടാത് । ഏവ । ഏനം । മേധ്യം । കരോതി । പായയതി ।
 അന്തരതഃ । ഏവ । ഏനം ( ) । മേധ്യം । കരോതി ।
 അധസ്താത് । ഉപേതി । ഉക്ഷതി । സർവതഃ । ഏവ । ഏനം ।
 മേധ്യം । കരോതി । 35 (60) (വസൂനീതി - പ്രസവ ഇത്യ-
 ദ്ഭ്യോ - ടന്തരത ഏവൈനം - ദശ ച) (A6)

6.3.7.1

അഗ്നിനാ വൈ ഹോത്രാ ദേവാ അസുരാ-നഭ്യഭവ-
 ന്നഗ്നയേ സമിധ്യമാനായാൻ ബ്രൂഹീത്യാഹ
 ഭ്രാതൃവ്യാഭിഭൂത്യൈ സപ്തദശ സാമിയേനീരന്യാഹ സപ്തദശഃ
 പ്രജാപതിഃ പ്രജാപതേരാപ്തൈ സപ്തദശാനാഹ ദാദശ
 മാസാഃ പഞ്ചർത്വഃ സ സംഘ്മസരഃ സംഘ്മസരം പ്രജാ
 അനു പ്രജായന്തേ പ്രജാനാം പ്രജനനായ ദേവാ വൈ
 സാമിയേനീരനുച്യ യജ്ഞം നാനപശ്യൻമ് സ
 പ്രജാപതി-സൃഷ്ടീമാഹ്വാര- [ ] 36

6.3.7.1 - Padam

അഗ്നിനാ | വൈ | ഹോത്രാ | ദേവാഃ | അസുരാൻ |
 അഭീതി | അഭവന് | അഗ്നയേ | സമിധ്യമാനായേതി
 സം - ഇധ്യമാനായ | അനഗിതി | ബ്രൂഹി | ഇതി | ആഹ |
 ഭ്രാതൃവ്യാഭിഭൂത്യാ ഇതി ഭ്രാതൃവ്യ - അഭിഭൂത്യൈ |
 സപ്തദശേതി സപ്ത-ദശ | സാമിയേനീരിതി സാം-ഇയേനീഃ |
 അനഗിതി | ആഹ | സപ്തദശ ഇതി സപ്ത - ദശഃ |
 പ്രജാപതിരിതി പ്രജാ-പതിഃ | പ്രജാപതേരിതി പ്രജാ-പതേഃ |
 ആപ്തൈ | സപ്തദശേതി സപ്ത - ദശ | അനഗിതി | ആഹ |

ദ്വാദശ | മാസാഃ | പഞ്ച | ഋതവഃ | സഃ | സംവത്സര ഇതി
 സം - വത്സരഃ | സംവത്സരമിതി സം - വത്സരം | പ്രജാ
 ഇതി പ്ര - ജാഃ | അനു | പ്രേതി | ജായന്തേ | പ്രജാനാമിതി
 പ്ര - ജാനാം | പ്രജനനായേതി പ്ര - ജനനായ | ദേവാഃ |
 വൈ | സാമിയേനീരിതി സാം - ഇധേനീഃ |
 അനുച്യേത്യനു - ഉച്യ | യജ്ഞം | ന | അനിതി |
 അപശ്യന് | സഃ | പ്രജാപതിരിതി പ്രജാ - പതിഃ | തൃഷ്ണീം |
 ആഘാരമിത്യാ - ഘാരം | **36 (50)**

6.3.7.2

-മാ ഘാരയത് തതോ വൈ ദേവാ യജ്ഞമനപശ്യൻ യത്
 തൃഷ്ണീ-മാഘാര-മാഘാരയതി യജ്ഞസ്യാനുഖ്യാത്യാ
 അസുരേഷു വൈ യജ്ഞ ആസീത് തം ദേവാസ്തൃഷ്ണീഃ
 ഹോമേനാവുഞ്ജത യത് തൃഷ്ണീ-മാഘാര-മാഘാരയതി
 ഭ്രാതൃവൃന്ധൈവ തദ് യജ്ഞം വൃക്തേ പരിധീൻമ് സം
 മാർഷി പുനാത്യേവൈനാൻ ത്രിസ്രിഃ സം മാർഷി
 ത്രയാവൃദ്ധി യജ്ഞാഽഥോ രക്ഷസാമപഹന്തേ ദ്വാദശ
 സം പദ്യന്തേ ദ്വാദശ- [ ] **37**

6.3.7.2 - Padam

ഏതി॑ । അ॒ഘാ॒രയ॑ത് । ത॒തഃ॑ । വൈ॑ । ദേ॒വാഃ॑ । യ॒ജ്ഞം॑ ।
അ॒ന്നി॒തി॑ । അ॒പശ്യ॑ൻ । യത്॑ । തൃ॒ഷ്ണീം॑ । ആ॒ഘാ॒രമി॑ത്യാ-
ഘാ॒രം । ആ॒ഘാ॒രയ॑തീത്യാ - ഘാ॒രയ॑തി । യ॒ജ്ഞസ്യ॑ ।
അ॒നു॒ഖ്യാത॑യാ ഇ॒ത്യനു॑ - ഖ്യാ॒തൈ॑ । അ॒സുരേ॑ഷു । വൈ॑ ।
യ॒ജ്ഞഃ॑ । ആ॒സീത്॑ । തം॑ । ദേ॒വാഃ॑ । തൃ॒ഷ്ണീഹ്നോ॑മേനേതി॑
തൃ॒ഷ്ണീം - ഹോ॑മേന॑ । അ॒വൃ॒ജ്ഞത॑ । യത്॑ । തൃ॒ഷ്ണീം ।
ആ॒ഘാ॒രമി॑ത്യാ - ഘാ॒രം । ആ॒ഘാ॒രയ॑തീത്യാ - ഘാ॒രയ॑തി ।
ഭ്രാ॒തൃവൃ॑സ്യ । ഏ॒വ । തത്॑ । യ॒ജ്ഞം॑ । വൃ॒ക്തേ॑ ।
പരി॑ധീനിതി॑ പരി॑ - ധീ॒ൻ । സ॒മിതി॑ । മാ॒ർഷ്ടി॑ । പു॒നാതി॑ ।
ഏ॒വ । ഏ॒നാൻ॑ । ത്രി॒സ്ത്രി॒രിതി॑ ത്രിഃ - ത്രിഃ॑ । സ॒മിതി॑ ।
മാ॒ർഷ്ടി॑ । ത്ര്യോ॒വൃദി॑തി ത്രി - ആ॒വൃത്॑ । ഹി॑ । യ॒ജ്ഞഃ॑ ।
അ॒ഥോ ഇ॑തി॑ । ര॒ക്ഷ॒സാം॑ । അ॒പഹ॑ത്യാ ഇ॒ത്യപ॑ - ഹ॒തൈ॑ ।
ദ്വാ॒ദശ॑ । സ॒മിതി॑ । പ॒ദ്യന്തേ॑ । ദ്വാ॒ദശ॑ । 37 (50)

6.3.7.3

മാ॒സാഃ॑ സ॒ംവ॑ർത്സരഃ॑ സ॒ംവ॑ർത്സരമേ॒വ പ്രീ॑ണാത്യഥോ॑
സ॒ംവ॑ർത്സരമേ॒വാസ്മാ॑ ഉ॒പ ദ॑ധാതി സു॒വർഗ॑സ്യ ലോ॒കസ്യ॑
സ॒മ॒ഷ്ട്യ ശി॑രോ വാ ഏ॒തദ് യ॒ജ്ഞസ്യ॑ യദാ॒ഘാ॒രോഽഗ്നിഃ॑

ஸரீவா¹ பேவதா¹ யதா¹ஹார-மா¹ஹாரயதி¹ ஸீரீ¹ஶத¹ ஹவ¹
யஜ்ஞஸ்ய¹ யஜ்மான: ஸரீவா¹ பேவதா¹ அவ¹ ரு¹ஸ்ய¹ ஸீரோ¹
வா¹ ஹத¹ யஜ்ஞஸ்ய¹ யதா¹ஹார¹ ஆ¹தா¹ ப¹ஸு¹ரா¹ஹார-
மா¹ஹாரய¹ ப¹ஸு¹ஸு¹ ஸ¹ம¹ந¹க¹த்யா¹த¹ம¹நே¹வ¹ யஜ்ஞஸ்ய- [ ] 38

6.3.7.3 - Padam

மா¹ஸா: | ஸ¹வ¹ம்¹ஸ¹ர¹ இ¹தி¹ ஸ¹ம் - வ¹ம்¹ஸ¹ர: |
ஸ¹வ¹ம்¹ஸ¹ர¹மி¹தி¹ ஸ¹ம் - வ¹ம்¹ஸ¹ர¹ம் | ஹவ¹ | ப்ரீ¹ணா¹தி¹ |
அ¹மோ¹ இ¹தி¹ | ஸ¹வ¹ம்¹ஸ¹ர¹மி¹தி¹ ஸ¹ம் - வ¹ம்¹ஸ¹ர¹ம் | ஹவ¹ |
அ¹ஸு¹ | உ¹பே¹தி¹ | ப¹யா¹தி¹ | ஸு¹வ¹ர¹ஶ¹ஸ்ய¹தி¹
ஸு¹வ: - ஶ¹ஸ்ய¹ | லோ¹க¹ஸ்ய¹ | ஸ¹ம¹ஶ்ய¹ இ¹தி¹
ஸ¹ம் - அ¹ஸு¹ | ஶீ¹ர: | வெ¹ | ஹ¹த¹ | ய¹ஜ்ஞஸ்ய¹ | ய¹த் |
ஆ¹ஹார¹ இ¹த்யா¹ - ஹார: | அ¹ஶி: | ஸரீ¹வா: | பே¹வதா: |
ய¹த் | ஆ¹ஹார¹மி¹த்யா¹ - ஹார¹ம் | ஆ¹ஹார¹ய¹தீ¹த்யா¹-
ஹார¹ய¹தி¹ | ஶீ¹ர.ஶ¹த: | ஹவ¹ | ய¹ஜ்ஞஸ்ய¹ | ய¹ஜ்மான: |
ஸரீ¹வா: | பே¹வதா: | அவே¹தி¹ | ரு¹ஸ்ய¹ | ஶீ¹ர: | வெ¹ |
ஹ¹த¹ | ய¹ஜ்ஞஸ்ய¹ | ய¹த் | ஆ¹ஹார¹ இ¹த்யா¹ - ஹார: |
ஆ¹தா¹ | ப¹ஸு: | ஆ¹ஹார¹மி¹த்யா¹ - ஹார¹ம் |
ஆ¹ஹாரே¹த்யா¹ - ஹார¹ய¹ | ப¹ஸு¹ம் | ஸ¹மி¹தி¹ | அ¹ந¹க¹தி¹ |

ആത്മൻ | ഏവ | യജ്ഞസ്യ | 38 (50)

6.3.7.4

ശിരഃ പ്രതി ദധാതി സം തേ പ്രാണോ വായുനാ
 ഗച്ഛതാമിത്യാഹ വായുദേവത്യോ വൈ പ്രാണോ വായാവേ-
 വാസ്യ പ്രാണം ജുഹോതി സം യജത്രൈരങ്ഗാനി സം
 യജ്ഞപതിരാശിഷേത്യാഹ യജ്ഞപതിമേവാസ്യാഃ*ശിഷം
 ഗമയതി വിശ്വരൂപോ വൈ ത്യാശ്രു ഉപരിഷ്ടാത് പശുമഭ്യവമീത്
 തസ്മാ-ദുപരിഷ്ടാത് പശോർനാവ ദൃന്തി യദുപരിഷ്ടാത് പശുഃ
 സമനക്തി മേധ്യമേവൈ- [ ] 39

6.3.7.4 - Padam

ശിരഃ | പ്രതീതി | ദധാതി | സമിതി | തേ | പ്രാണ ഇതി
 പ്ര - അനഃ | വായുനാ | ഗച്ഛതാം | ഇതി | ആഹ |
 വായുദേവത്യ ഇതി വായു - ദേവത്യഃ | വൈ | പ്രാണ ഇതി
 പ്ര - അനഃ | വായൗ | ഏവ | അസ്യ | പ്രാണമിതി
 പ്ര-അനം | ജുഹോതി | സമിതി | യജത്രൈഃ | അങ്ഗാനി |
 സമിതി | യജ്ഞപതിരിതി യജ്ഞ - പതിഃ | ആശിഷേത്യാ
 -ശിഷാ | ഇതി | ആഹ | യജ്ഞപതിമിതി യജ്ഞ - പതിം |
 ഏവ | അസ്യ | ആശിഷമിത്യാ - ശിഷം | ഗമയതി |

വിശ്വരൂപ ഇതി വിശ്വ - രൂപഃ । വൈ । ത്വാഷ്ട്രഃ ।
 ഉപരിഷ്ടാത് । പശുഃ । അഭിതി । അവമീത് । തസ്മാത് ।
 ഉപരിഷ്ടാത് । പശോഃ । ന । അവേതി । ദൃന്തി । യത് ।
 ഉപരിഷ്ടാത് । പശുഃ । സമനക്രീതി സം - അനക്രീതി ।
 മേധ്യം । ഏവ । 39 (50)

6.3.7.5

-നം കരോത്യുതിജോ വൃണീതേ ഛന്ദാഃസ്യേവ വൃണീതേ
 സപ്ത വൃണീതേ സപ്ത ഗ്രാമ്യാഃ പശവഃ സപ്താഃ*രണ്യാഃ സപ്ത
 ഛന്ദാഃസ്യുദയന്ത്യാ വരുദ്ധ്യാ ഏകാദശ പ്രയാജാൻ
 യജതി ദശ വൈ പശോഃ പ്രാണാ ആത്മൈകാദശോ
 യാവാനേവ പശുസ്തം പ്ര യജതി വപാമേകഃ പരി ശയ
 ആത്മൈവാഃ*ത്ഥാനം പരി ശയേ വജ്രോ വൈ
 സ്വധിതിർവജ്രോ യുപശകലോ ഘൃതം ഖലു വൈ ( ) ദേവാ
 വജ്രം കൃത്വാ സോമഘ്നൻ ഘൃതേനാകൗ പശുഃ
 ത്രായേമാമിത്യാഹ വജ്രേണൈവൈനം വശേ കൃത്വാ
 ssലഭതേ । 40

6.3.7.5 - Padam

ഏ॒നം । ക॒രോ॒തി । ഋ॒തിജഃ॑ । വൃ॒ണീ॒തേ । ഛ॒ന്ദാച്ഛി॑ ।
 ഏ॒വ । വൃ॒ണീ॒തേ । സ॒പ്ത । വൃ॒ണീ॒തേ । സ॒പ്ത । ഗ്രാ॒മ്യഃ ।
 പ॒ശവഃ॑ । സ॒പ്ത । ആ॒രണ്യഃ॑ । സ॒പ്ത । ഛ॒ന്ദാച്ഛി॑ । ഉ॒ഭയ॑സ്യ ।
 അ॒വരു॑ദ്ധ്യാ ഇ॒ത്യവ॑ - രൂ॒ദ്ധ്യേ । ഏ॒കാദ॑ശ । പ്ര॒യാജാ॑നിതി
 പ്ര - യാ॒ജാൻ । യ॒ജതി॑ । ദ॒ശ । വൈ । പ॒ശോഃ । പ്രാ॒ണാ
 ഇതി॑ പ്ര - അ॒നാഃ । ആ॒ത്മാ । ഏ॒കാദ॑ശഃ । യാ॒വാൻ । ഏ॒വ ।
 പ॒ശുഃ । തം । പ്രേ॒തി । യ॒ജതി॑ । വ॒പാം । ഏ॒കഃ । പ॒രീതി॑ ।
 ശ॒യേ । ആ॒ത്മാ । ഏ॒വ । ആ॒ത്മാനം॑ । പ॒രീതി॑ । ശ॒യേ ।
 വ॒ജ്രഃ । വൈ । സ്വ॒ധിതി॑രിതി സ്വ - ധി॒തിഃ । വ॒ജ്രഃ ।
 യു॒പശ॑കല ഇതി॑ യു॒പ-ശ॑കലഃ । ഘൃ॒തം । ഖ॒ലു । വൈ ( ) ।
 ദേ॒വാഃ । വ॒ജ്രം । കൃ॒താ । സോ॒മം । അ॒ഘ്നൻ॑ । ഘൃ॒തേൻ॑ ।
 അ॒കൗ । പ॒ശും । ത്രാ॒യേമാ॑ം । ഇതി॑ । ആ॒ഹ । വ॒ജ്രേണ॑ ।
 ഏ॒വ । ഏ॒നം । വ॒ശേ । കൃ॒താ । ഏ॒തി । ല॒ഭതേ॑ । **40 (68)**
 (ആ॒ഘാ॑രം - പ॒ദ്യന്തേ॑ ദ്വാ॒ദശാ॑ - ട്വ॒ത്ഥന്നേ॑വ യ॒ജ്ഞ॑സ്യ -
 മേ॒ധ്യമേ॑വ - ഖ॒ലു വാ॑ - അ॒ഘ്യാദ॑ശ ച) (A7)

6.3.8.1

പര്യഗ്നി കരോതി സർവഹുതമേവൈനം കരോത്യ-സ്കന്ധായ
 -സ്കന്നച് ഹി തദ് യദ് ധൃതസ്യ സ്കന്ധി ത്രിഃ പര്യഗ്നി
 കരോതി ത്രയാവൃദ്ധി യജ്ഞാഽഥോ രക്ഷസാമപഹന്തേ
 ബ്രഹ്മവാദിനോ വദന്ത്യന്മാരഭ്യഃ പശു(3)ർനാനാമരഭ്യാ(3)
 ഇതി മൃത്യുവേ വാ ഏഷ നീയതേ യത് പശുസ്തം
 യദന്മാരഭേത പ്രമായുകോ യജമാനഃ സ്യാദഥോ ഖലാഹുഃ
 സുവർഗായ വാ ഏഷ ലോകായ നീയതേ യത്- [ ] 41

6.3.8.1 - Padam

പര്യഗ്നിതി പരി - അഗ്നി । കരോതി । സർവഹുതമിതി
 സർവ - ഹുതം । ഏവ । ഏനം । കരോതി । അസ്കന്ധായ ।
 അസ്കന്നം । ഹി । തത് । യത് । ധൃതസ്യ । സ്കന്ധി । ത്രിഃ ।
 പര്യഗ്നിതി പരി - അഗ്നി । കരോതി । ത്രയാവൃദ്ധിതി
 ത്രി - ആവൃത് । ഹി । യജ്ഞഃ । അഥോ ഇതി । രക്ഷസാം ।
 അപഹന്താ ഇത്യപ - ഹന്തേ । ബ്രഹ്മവാദിന ഇതി
 ബ്രഹ്മ - വാദിനഃ । വദന്തി । അന്മാരഭ്യ ഇത്യനു - ആരഭ്യഃ ।
 പശു(3)ഃ । ന । അന്മാരഭ്യാ(3) ഇത്യനു - ആരഭ്യാ(3)ഃ ।
 ഇതി । മൃത്യുവേ । വൈ । ഏഷഃ । നീയതേ । യത് । പശുഃ ।

തം | യത് | അന്യാരഭേതേത്യനു - ആരഭേത | പ്രമായുക
 ഇതി പ്ര - മായുകഃ | യജമാനഃ | സ്യാത് | അഥോ ഇതി |
 ഖലു | ആഹുഃ | സുവർഗായേതി സുവഃ - ഗായ | വൈ |
 ഏഷഃ | ലോകായ | നീയതേ | യത് | **41 (50)**

6.3.8.2

പശുരിതി യന്നാന്യാരഭേത സുവർഗാലോകാദ് യജമാനോ
 ഹീയേത വപാശ്രപണീഭ്യാ-മന്യാരഭതേ തന്നേവാനാർണ്യം
 നേവാനന്യാരണ്യമുപ പ്രേഷ്യ ഹോതർഹവ്യാ ദേവേഭ്യ
 ഇത്യാഹേഷിതച് ഹി കർമ്മ ക്രിയതേ രേവതീര്യജ്ഞപതിം
 പ്രിയധാ ഹിവിശതേത്യാഹ യമായജുരേവൈതദഗ്നിനാ
 പുരസ്താദേതി രക്ഷസാമപഹന്തേ പൃഥിവ്യാഃ സംപൃച്ഃ
 പാഹീതി ബർഹി- [ ] **42**

6.3.8.2 - Padam

പശുഃ | ഇതി | യത് | ന | അന്യാരഭേതേത്യനു - ആരഭേത |
 സുവർഗാദിതി സുവഃ - ഗായ | ലോകായ | യജമാനഃ |
 ഹീയേത | വപാശ്രപണീഭ്യാമിതി വപാ - ശ്രപണീഭ്യാം |
 അന്യാരഭത ഇത്യനു - ആരഭതേ | തത് | ന | ഇവ |
 അന്യാരണ്യമിത്യനു - ആരണ്യം | ന | ഇവ |
 അന്യാരണ്യമിത്യനു - ആരണ്യം | ഉപ | പ്രേതി | ഇഷ്യ |

ഹോതഃ | ഹവ്യാ | ദേവേഭ്യഃ | ഇതി | ആഹ | ഇഷിതം | ഹി |
 കർമ്മ | ക്രിയതേ | രേവതീഃ | യജ്ഞപതിമിതി യജ്ഞ-പതിം |
 പ്രിയധേതി പ്രിയ - ധാ | ഏതി | വിശത | ഇതി | ആഹ |
 യമായജുരിതി യമാ - യജുഃ | ഏവ | ഏതത് |
 അഗ്നിനാ | പൂരസ്താത് | ഏതി | രക്ഷസാം | അപഹത്യാ
 ഇത്യപ-ഹതൈ | പൃഥിവ്യാഃ | സംപൃച്വ ഇതി സം - പൃച്ഃ |
 പാഹി | ഇതി | ബർഹിഃ | **42 (50)**

6.3.8.3

-രുപാസ്യത്യ-സ്കന്ദായ-സ്കന്നച് ഹി തദ് യദ് ബർഹിഷി
 സ്കന്ദത്യഥോ ബർഹിഷദമേവൈനം കരോതി പരാഞാ
 വർതതേഽധർയുഃ പശോഃ സംജ്ഞപൃഥ്വാനാത് പശുഭ്യ ഏവ
 തന്നി ഹന്ത ആത്മനോഽനാബ്രഹ്മായ ഗച്ഛതി ശ്രിയം പ്ര
 പശൂനാപ്നോതി യ ഏവം വേദ പശ്വാലോകാ വാ ഏഷാ
 പ്രാച്യുദാനീയതേ യത് പതീ നമസ്ത ആതാനേത്യാഹാ
 ss*ദിത്യസ്യ വൈ രശ്മയ- [ ] **43**

6.3.8.3 - Padam

ഉപേതി | അസ്യതി | അസ്കന്ദായ | അസ്കന്നം | ഹി | തത് |
 യത് | ബർഹിഷി | സ്കന്ദതി | അഥോ ഇതി |
 ബർഹിഷദമിതി ബർഹി-സദം | ഏവ | ഏനം | കരോതി |

പരാൻ | ഏതി | വർത്തതേ | അധാര്യഃ | പശോഃ |
 സംജ്ഞപൃഥ്വാനാദിതി സം - ജ്ഞപൃഥ്വാനാത് | പശുഭ്യ
 ഇതി പശു - ഭ്യഃ | ഏവ | തത് | നീതി | ഹനുതേ | ആത്മനഃ |
 അനാബ്രസ്മായേത്യനാ - ബ്രസ്മായ | ഗച്ഛതി | ശ്രിയം |
 പ്രേതി | പശൂൻ | ആപ്നോതി | യഃ | ഏവം | വേദ |
 പശ്ചാല്ലോകേതി പശ്ചാത് - ലോകാ | വൈ | ഏഷാ |
 പ്രാചീ | ഉദാനീയത ഇത്യുത് - ആനീയതേ | യത് | പത്നീ |
 നമഃ | തേ | ആതാനേത്യാ - താന | ഇതി | ആഹ |
 ആദിത്യസ്യ | വൈ | രശ്മയഃ | **43 (50)**

6.3.8.4

ആതാനാസ്മേഭ്യ ഏവ നമസ്കരോത്യനർവാ പ്രേഹീത്യാഹ
 ഭ്രാതൃവ്യോ വാ അർവാ ഭ്രാതൃവ്യാപനുഞ്ഞേ ഘൃതസ്യ
 കൃല്യാമനു സഹ പ്രജയാ സഹ രായസ്പോഷേണേ-ത്യാഹാ
 ss*ശിഷമേവൈതാമാ ശാസ്തു ആപോ ദേവീഃ ശുദ്ധായുവ
 ഇത്യാഹ യഥായജുരേവൈതത് | **44**

6.3.8.4 - Padam

ആതാനാ ഇത്യാ-താനാഃ | തേഭ്യഃ | ഏവ | നമഃ | കരോതി |
 അനർവാ | പ്രേതി | ഇഹി | ഇതി | ആഹ | ഭ്രാതൃവ്യഃ |

വൈ । അർവാ॑ । ഭ്രാ॑ത്യു॒വ്യാപ॑നു॒ത്യാ ഇ॒തി ഭ്രാ॑ത്യു॒വ്യ-
 അ॒പ॒നു॒ത്തൈ॑ത്യ । ഏ॒ത॒സ്യ॑ । കൂ॒ല്യാം । അ॒നി॒തി॑ । സ॒ഹ ।
 പ്ര॒ജ॒യേ॒തി പ്ര - ജ॒യാ॑ । സ॒ഹ । രാ॒യഃ । പോ॒ഷേ॑ണ । ഇ॒തി ।
 ആ॒ഹ । ആ॒ശി॒ഷ॒മി॒ത്യാ - ശി॒ഷം॑ । ഏ॒വ । ഏ॒താം । ഏ॒തി॑ ।
 ശാ॒സ്തേ॑ । ആ॒പഃ । ദേ॒വീഃ । ശു॒ദ്ധാ॒യു॒വ ഇ॒തി ശു॒ദ്ധ-യു॒വഃ ।
 ഇ॒തി॑ । ആ॒ഹ । യ॒ഥാ॒യ॒ജു॒രി॒തി യ॒ഥാ - യ॒ജുഃ॑ । ഏ॒വ ।
 ഏ॒തത് । 44 (37) (ലോ॑കായ॑ നീ॒യതേ॑ യദ് - ബ॒ർഹീ -
 ര॒ശ്മയഃ॑ - സ॒പ്ത॒ത്രി॒ശ്ച) (A8)

6.3.9.1

പ॒ശോ॒ർവാ ആ॑ല॒ബ്ധ॑സ്യ പ്രാ॒ണാ॒ഞ്ജു॒ഗൃ॒ച്ഛ॑തി വാ॒ക്ത॑ ആ
 പ്യാ॒യ॒താം പ്രാ॒ണ॒സ്ത ആ॑ പ്യാ॒യ॒താ॒മി॒ത്യാഹ॑ പ്രാ॒ണേ॒ഭ്യ
 ഏ॒വാ॒സ്യ ശു॒ച॑ഃ ശ॒മ॒യ॒തി സാ॑ പ്രാ॒ണേ॒ഭ്യോ॒ധി പൃ॒ഥി॒വീഃ
 ശു॒ക് പ്ര॑ വി॒ശ॒തി ശ॒മഹോ॑ഭ്യാ॒മി॒തി നി
 ന॒യ॒ത്യഹോ॑രാ॒ത്രാഭ്യോ॑മേ॒വ പൃ॒ഥി॒വൈ ശു॒ചഃ
 ശ॒മ॒യ॒ത്യോ॒ഷധേ॑ ത്രാ॒യ॒സ്വൈ॒നഃ സ്വ॑ധി॒തേ മൈ॑നഃ
 ഹി॒ഘ്നീ॑രി॒ത്യാഹ॑ വർജോ॒ വൈ സ്വ॑ധി॒തിഃ- [ ] 45

6.3.9.1 - Padam

പശോഃ | വൈ | ആലുസ്തസ്യേതാ - ലുസ്തസ്യ | പ്രാണാനിതി
 പ്ര - അനാൻ | ശുക് | ജുപ്തി | വാക് | തേ | ഏതി |
 പ്യായതാം | പ്രാണ ഇതി പ്ര - അനഃ | തേ | ഏതി |
 പ്യായതാം | ഇതി | ആഹ | പ്രാണേഭ്യ ഇതി പ്ര-അനേഭ്യഃ |
 ഏവ | അസ്യ | ശുചം | ശമയതി | സാ | പ്രാണേഭ്യ ഇതി
 പ്ര - അനേഭ്യഃ | അധീതി | പൃഥിവീം | ശുക് | പ്രേതി |
 വിശതി | ശം | അഹോഭയാമിത്യഹഃ - ഭയാം | ഇതി | നീതി |
 നയതി | അഹോരാത്രാഭയാമിത്യഹഃ - രാത്രാഭയാം | ഏവ |
 പൃഥിവൈ | ശുചം | ശമയതി | ഓഷധേ | ത്രായസ്വ |
 ഏനം | സ്വധീത ഇതി സ്വ - ധിതേ | മാ | ഏനം |
 ഹിപ്സീഃ | ഇതി | ആഹ | വജ്രഃ | വൈ |
 സ്വധീതിരിതി സ്വ - ധിതിഃ | **45 (50)**

6.3.9.2

ശാന്തൈ പാർശ്വത ആ പൃതി മധ്യതോ ഹി മനുഷ്യാ
 ആ പൃന്തി തിരശ്ചീനമാ പൃത്യനുചീനപ് ഹി മനുഷ്യാ
 ആപൃന്തി വ്യാവൃത്തൈ രക്ഷസാം ഭാഗോഽസീതി
 സ്ഥവിമതോ ബർഹിരത്ത്വാഽപാസ്യത്യസ്സൈവ രക്ഷാപ്സി

നിരവദയത ഇദമഹം രക്ഷാധമം തമോ നയാമി
യോസ്മാൻ ദേഷി യം ച വയം ദിഷ് ഇത്യാഹ ദൗ വാവ
പുരുഷൗ യം ചൈവ- [ ] 46

6.3.9.2 - Padam

ശാന്തൈഃ പാർശ്വതഃ ഏതി ച്യതി മധുതഃ ഹി ।
മനുഷ്യാഃ ആച്യന്തീത്യാ - ച്യന്തി തിരശ്ചീനം ഏതി ।
ച്യതി അനുചീനം ഹി മനുഷ്യാഃ ആച്യന്തീത്യാ-
ച്യന്തി വ്യാവൃത്തയാ ഇതി വി - ആവൃത്തൈഃ ।
രക്ഷസാം ഭാഗഃ അസി ഇതി സ്ഥവിമതഃ ബർഹിഃ ।
അക്താ അപേതി അസ്യതി അസ്താ ഏവ ।
രക്ഷാപ്സി നിരവദയത ഇതി നിഃ - അവദയതേ ഇദം ।
അഹം രക്ഷഃ അധമം തമഃ നയാമി യഃ അസ്മാൻ ।
ദേഷി യം ച വയം ദിഷ് ഇതി ആഹ ദൗ ।
വാവ പുരുഷൗ യം ച ഏവ 46 (50)

6.3.9.3

ദേഷി യശ്ചൈനം ദേഷി താവുഭാവധമം തമോ നയതീഷേ
ത്വേതി വപാമുത്വിദതീച്ഛത ഇവ ഹ്യേഷ യോ യജതേ
യദുപത്യന്യാദ്-രുദ്രോസ്യ പശൂൻ ഘാതുകഃ സ്യദ്

യന്നോപത്യന്യാ-ദയതാ സ്യാ-ദന്യയോപത്യുണത്തുന്യയാ
 ന ധൃതൈ ഘൃതേന ദ്യാവാപൃഥിവീ പ്രോർണ്ണാമാമിത്യാഹ
 ദ്യാവാപൃഥിവീ ഏവ രസേനാനത്തച്ഛിന്നോ- [ ] 47

6.3.9.3 - Padam

ദേഷ്ടി | യഃ | ച | ഏനം | ദേഷ്ടി | തൗ | ഉദൗ | അധമം |
 തമഃ | നയതി | ഇഷേ | ത്വാ | ഇതി | വപാം | ഉദിതി | ഖിദതി |
 ഇച്ഛതേ | ഇവ | ഹി | ഏഷഃ | യഃ | യജതേ | യത് |
 ഉപത്യന്യാദിത്യുപ - ത്യന്യാത് | രൂദ്രഃ | അസ്യ | പശൂൻ |
 ഘാതുകഃ | സ്യാത് | യത് | ന | ഉപത്യന്യാദിത്യുപ-
 ത്യന്യാത് | അയതാ | സ്യാത് | അന്യയാ |
 ഉപത്യുണത്തിത്യുപ-ത്യുണത്തി | അന്യയാ | ന | ധൃതൈ |
 ഘൃതേന | ദ്യാവാപൃഥിവീ ഇതി ദ്യാവാ-പൃഥിവീ | പ്രേതി |
 ഊർണ്ണാമാം | ഇതി | ആഹ | ദ്യാവാപൃഥിവീ ഇതി ദ്യാവാ-
 പൃഥിവീ | ഏവ | രസേന | അനക്തി | അച്ഛിന്നഃ | 47 (50)

6.3.9.4

രായഃ സുവീര ഇത്യാഹ യമായജുരേവൈതത് ക്രൂരമീവ വാ
 ഏതത് കരോതി യദ് വപാ-മൃത്ഖിദ-ത്യൂർവന്തരിക്ഷ-
 മന്വിഹീത്യാഹ ശാന്തൈ പ്ര വാ ഏഷോഽസ്മാലോകാച്യവതേ

യഃ പശും മൃത്യുവേ നീയമാനമന്യാരഭതേ വപാശ്രപണീ
 പുനരന്യാരഭതേഽസ്മിന്നേവ ലോകേ പ്രതി തിഷ്ഠത്യഗ്നിനാ
 പുരസ്താദേതി രക്ഷസാമപഹത്യാ അഥോ ദേവതാ
 ഏവ ഹവേ്യനാ- [ ] 48

6.3.9.4 - Padam

രായഃ | സുവീര ഇതി സു - വീരഃ | ഇതി | ആഹ |
 യമായജുരിതി യഥാ - യജുഃ | ഏവ | ഏതത് | ക്രൂരം |
 ഇവ | വൈ | ഏതത് | കരോതി | യത് | വപാം |
 ഉത്ഖിദതീത്യുത് - ഖിദതി | ഉരു | അന്തരിക്ഷം | അഗ്നിതി |
 ഇഹി | ഇതി | ആഹ | ശാന്തൈ | പ്രേതി | വൈ | ഏഷഃ |
 അസ്മാത് | ലോകാത് | ച്യവതേ | യഃ | പശും | മൃത്യുവേ |
 നീയമാനം | അന്യാരഭത ഇത്യനു - ആരഭതേ |
 വപാശ്രപണീ ഇതി വപാ - ശ്രപണീ | പുനഃ | അന്യാരഭത
 ഇത്യനു - ആരഭതേ | അസ്മിൻ | ഏവ | ലോകേ | പ്രതീതി |
 തിഷ്ഠതി | അഗ്നിനാ | പുരസ്താത് | ഏതി | രക്ഷസാം |
 അപഹത്യാ ഇത്യപ - ഹതൈ | അഥോ ഇതി | ദേവതാഃ |
 ഏവ | ഹവേ്യന | 48 (50)

6.3.9.5

-ന്വേതി നാ॒ന്തമ॑മങ്ഗാ॒രമതി॑ ഹരേ॒ദ് യദ॑ന്തമ॑മങ്ഗാ॒രമതി॑
 ഹരേ॒ദ്-ദേ॒വതാ॑ അതി॑ മ॒ന്യേത॑ വായോ॒ വീ॒ഹി॑ സ്തോ॒കാനാ॑-
 മിത്യാ॑ഹ തസ്താ॒ദ് വി॒ഭക്താഃ॑ സ്തോ॒കാ അവ॑ പ॒ദ്യന്തേ॑ഽഗ്രം വാ
 ഏ॒തത് പ॒ശൂനാം॑ യദ് വ॒പാഽഗ്ര॑മോ॒ഷധീ॑നാം ബ॒ർഹി॑
 രഗ്രേ॑ണൈ॒വാഗ്ര॑ഃ സമ॒ർധയ॑ത്യ॒ഥോ ഓ॒ഷധീ॑ഷോ॒വ പ॒ശൂൻ
 പ്രതി॑ഷ്ഠാ॒പയതി॑ സ്വാ॒ഹാകൃ॑തീഭ്യഃ പ്രേ॒ഷ്യേത്യാ॑ഹ- [ ] 49

6.3.9.5 - Padam

അ॒നീതി॑ । ഏ॒തി । ന । അ॒ന്തമം । അ॒ങ്ഗാ॒രം । അ॒തീതി॑ ।
 ഹരേ॒ത് । യത് । അ॒ന്തമം । അ॒ങ്ഗാ॒രം । അ॒തിഹ॑രേദിത്യ॒തി-
 ഹരേ॒ത് । ദേ॒വതാഃ॑ । അ॒തീതി॑ । മ॒ന്യേത॑ । വായോ॒ ഇതി॑ ।
 വീ॒തി । ഇ॒ഹി । സ്തോ॒കാനാം॑ । ഇതി॑ । ആ॒ഹ । തസ്താ॒ത് ।
 വി॒ഭക്താ॑ ഇതി॑ വി - ഭക്താഃ॑ । സ്തോ॒കാഃ । അ॒വേതി॑ ।
 പ॒ദ്യന്തേ॑ । അ॒ഗ്രം । വൈ । ഏ॒തത് । പ॒ശൂനാം॑ । യത് । വ॒പാ ।
 അ॒ഗ്രം । ഓ॒ഷധീ॑നാം । ബ॒ർഹിഃ॑ । അ॒ഗ്രേണ॑ । ഏ॒വ ।
 അ॒ഗ്രം । സമി॑തി । അ॒ർധയ॑തി । അ॒ഥോ ഇതി॑ । ഓ॒ഷധീ॑ഷു ।
 ഏ॒വ । പ॒ശൂൻ । പ്രതി॑തി । സ്വാ॒പയ॑തി । സ്വാ॒ഹാകൃ॑തീഭ്യ

ഇതി സ്വാഹാകൃതി - ഭ്യഃ । പ്രേതി । ഇഷ്യ । ഇതി ।

ആഹ । 49 (50)

6.3.9.6

യജ്ഞസ്യ സമീഷ്ട്യ പ്രാണാപാനൗ വാ ഏതൗ പശൂനാം
 യത് പൃഷ്വാജ്യമാത്മാ വപാ പൃഷ്വാജ്യമഭിഘോര്യ വപാമഭി
 ഘോരയത്യാത്മന്നേവ പശൂനാം പ്രാണാപാനൗ ദധാതി
 സ്വാഹോർധ്വാനദസം മാരുതം ഗച്ഛതമിത്യാഹോർധ്വാനദാ
 ഹ സ്മു വൈ മാരുതോ ദേവാനാം വപാശ്രപണീ പ്ര ഹരതി
 തേനൈവൈനേ പ്ര ഹരതി വിഷ്വചീ പ്ര ഹരതി
 തസ്മാദ് വിഷ്വഞ്ചൗ പ്രാണാപാനൗ । 50

6.3.9.6 - Padam

യജ്ഞസ്യ । സമീഷ്ട്യ ഇതി സം - ഇഷ്ട്യ ।
 പ്രാണാപാനാവിതി പ്രാണ - അപാനൗ । വൈ । ഏതൗ ।
 പശൂനാം । യത് । പൃഷ്വാജ്യമിതി പൃഷ്വത് - ആജ്യം ।
 ആത്മാ । വപാ । പൃഷ്വാജ്യമിതി പൃഷ്വത് - ആജ്യം ।
 അഭിഘോര്യേത്യഭി - ഘോര്യ । വപാം । അഭിതി । ഘോരയതി ।
 ആത്മൻ । ഏവ । പശൂനാം । പ്രാണാപാനാവിതി പ്രാണ-
 അപാനൗ । ദധാതി । സ്വാഹാ । ഉർധ്വാനദസമിത്യുർധ്വ-
 നദസം । മാരുതം । ഗച്ഛതം । ഇതി । ആഹ । ഊർധ്വാനദാ

ഇത്യുർധ്വ - നദാഃ | ഹ | സ്വ | വൈ | മാരുതഃ | ദേവാനാം |
 വപാശ്രപണീ ഇതി വപാ - ശ്രപണീ | പ്രേതി | ഹരതി |
 തേന | ഏവ | ഏനേ ഇതി | പ്രേതി | ഹരതി | വിഷ്വചീ
 ഇതി | പ്രേതി | ഹരതി | തസ്മാത് | വിഷ്വഞ്ച |

പ്രാണാപാനാവിതി പ്രാണ - അപാനൗ | 50 (46)

(സ്വധീതി - ശൈലവാ - ചീനോ - ഹവ്യേനേ -
 ഷ്യേത്യാഹ - ഷട്ചതാരിശ്ശച്ച) (A9)

6.3.10.1

പശുമാലഭ്യ പുരോധാശം നിർവപതി സമേധമേവൈനമാ
 ലഭതേ വപയാ പ്രചര്യ പുരോധാശേന പ്ര ചരത്യുർഗൈ
 പുരോധാശ ഊർജമേവ പശൂനാം മധ്യതോ ദധാത്യഥോ
 പശോരേവ ചരിദ്രഥപി ദധാതി പൃഷ്വാജ്യസ്യോപഹത്യ
 ത്രിഃ പൃച്ഛതി ശൃതച് ഹവീ(3)ഃ ശ്മിതരിതി ത്രിഷ്യാ ഹി
 ദേവാ യോഃശൃതച് ശൃതമാഹ സ ഏനസാ പ്രാണാപാനൗ
 വാ ഏതൗ പശൂനാം- [ ] 51

6.3.10.1 - Padam

പശും | ആലഭ്യേത്യാ - ലഭ്യ | പുരോധാശം | നിരിതി |
 വപതി | സമേധമിതി സ - മേധം | ഏവ | ഏനം | ഏതി |
 ലഭതേ | വപയാ | പ്രചര്യേതി പ്ര - ചര്യ | പുരോധാശേന |

പ്രേതി¹ | ചരതി¹ | ഊർക്¹ | വൈ¹ | പുരോ¹ഡാശഃ¹ | ഊർജ്ജം¹ |
 ഏവ¹ | പശൂ¹നാം¹ | മധു¹തഃ¹ | ദധാ¹തി | അ¹ഥോ¹ ഇതി¹ |
 പശോഃ¹ | ഏവ¹ | ഛി¹ദ്രം¹ | അ¹പീ¹തി | ദധാ¹തി |
 പു¹ഷാ¹ജ്യസ്യേ¹തി പു¹ഷത്¹ - ആ¹ജ്യ¹സ്യ | ഉ¹പ¹ഹത്യേ¹ത്യു¹പ-
 ഹത്യ¹ | ത്രിഃ¹ | പു¹ച്ഛ¹തി | ശൂ¹തം¹ | ഹ¹വീ¹(3)ഃ¹ | ശ¹മി¹തഃ¹ |
 ഇതി¹ | ത്രി¹ഷ¹ത്യാ¹ ഇതി¹ ത്രി¹ - സ¹ത്യാഃ¹ | ഹി¹ | ദേ¹വാഃ¹ | യഃ¹ |
 അ¹ശൂ¹തം¹ | ശൂ¹തം¹ | ആ¹ഹ¹ | സഃ¹ | ഏ¹ന¹സാ¹ |
 പ്രാ¹ണാ¹പാ¹നാ¹വി¹തി പ്രാ¹ണ - അ¹പാ¹നൗ¹ | വൈ¹ | ഏ¹തൗ¹ |
 പശൂ¹നാം¹ | **51 (50)**

6.3.10.2

യത്¹ പു¹ഷാ¹ജ്യം¹ പശോഃ¹ ഖ¹ലു¹ വാ¹ ആ¹ല¹ബ്ധ¹സ്യ¹
 ഹൃ¹ദ¹യ¹മാ¹ത്മാ¹ഭി¹ സ¹മേ¹തി യത്¹ പു¹ഷാ¹ജ്യേ¹ന ഹൃ¹ദ¹യ-
 മ¹ഭി¹ഘാ¹ര¹യ¹ത്യാ¹ത്ഥ¹ന്നേ¹വ പശൂ¹നാം¹ പ്രാ¹ണാ¹പാ¹നൗ¹ ദധാ¹തി
 പശൂ¹നാ¹ വൈ¹ ദേ¹വാഃ¹ സു¹വ¹ർഗം¹ ലോ¹ക¹മാ¹യൻ¹ തേ¹മ¹ന്യ¹ന്ത
 മ¹നു¹ഷ്ഠാ¹ നോ¹സ¹ന്മാ¹ഭ¹വി¹ഷ്ഠ¹ന്തീ¹തി ത¹സ്യ¹ ശി¹രഃ¹ ഛി¹ത്താ¹
 മേ¹ധം¹ പ്രാ¹ക്ഷാ¹ര¹യൻ¹മ്സ¹ പ്ര¹ക്ഷോ¹ഭ¹വത്¹ തത്¹ പ്ര¹ക്ഷ¹സ്യ¹
 പ്ര¹ക്ഷ¹ത്വം¹ യത്¹ പ്ല¹ക്ഷ¹ശാ¹ഖോ¹-ത്ത¹ര¹ബ¹ർഹി¹ർ ദ¹വ¹തി
 സ¹മേ¹ധ¹സ്യേ¹വ- [ ] **52**

6.3.10.2 - Padam

യത് | പൃഷ്ഠാജ്യമിതി പൃഷത് - ആജ്യം | പശോഃ | ഖലു |
 വൈ | ആലബ്ധസ്യേത്യാ - ലബ്ധസ്യ | ഹൃദയം | ആത്മാ |
 അഭി | സമിതി | ഏതി | യത് | പൃഷ്ഠാജ്യേനേതി പൃഷത്-
 ആജ്യേന | ഹൃദയം | അഭിപ്രായതീത്യഭി - പ്രായതി |
 ആത്മന് | ഏവ | പശൂനാം | പ്രാണാപാനാവിതി
 പ്രാണ - അപാനൗ | ദധാതി | പശൂനാ | വൈ | ദേവാഃ |
 സുവർഗ്ഗമിതി സുവഃ - ഗം | ലോകം | ആയന് | തേ |
 അമന്യന്ത | മനുഷ്യാഃ | നഃ | അന്യാഭവിഷ്യന്തീത്യനു-
 ആഭവിഷ്യന്തി | ഇതി | തസ്യ | ശിരഃ | ചരിത്താ | മേധം |
 പ്രേതി | അക്ഷാരയന് | സഃ | പ്രക്ഷഃ | അഭവത് | തത് |
 പ്രക്ഷസ്യ | പ്രക്ഷത്വമിതി പ്രക്ഷ - താം | യത് |
 പ്ലക്ഷശാഖേതി പ്ലക്ഷ - ശാഖാ |
 ഉത്തരബർഹിരിത്യുത്തര - ബർഹിഃ | ഭവതി |
 സമേധസ്യേതി സ - മേധസ്യ | ഏവ | **52 (50)**

6.3.10.3

പശോരവ് ദൃതി പശൂം വൈ ഹ്രിയമാണ് രക്ഷാസ്യനു
 സചന്തേന്തരാ യുപം ചാഃ*ഹവനീയം ച ഹരതി

രക്ഷ॑സാമ॑പഹ॑തൈ॒ പശോ॑ർവാ ആ॑ല॒സ്തസ്യ॑ മ॒നോഽപ॑
 ക്രാ॒മതി॑ മ॒നോതാ॑യൈ॒ ഹവി॑ഷോ॒ഽവദീ॑യമാ॒നസ്യാ॑നു
 ബ്രൂ॒ഹീത്യാ॑ഹ മ॒ന ഏ॒വാസ്യാ॑വ രൂ॒ന്ധ
 ഏ॒കാദ॑ശാവ॒ദാനാ॑ന്യവ॒ ദൃതി॑ ദശ॒ വൈ പശോഃ॑ പ്രാ॒ണാ
 ആ॑ത്മൈ॒കാദശോ॑ യാവാ॒നേവ॑ പശു॒സ്തസ്യാ॑വ- [ ] 53

6.3.10.3 - Padam

പശോഃ॑ । അ॒വേതി॑ । ദൃ॒തി । പ॒ശുഃ । വൈ॑ । പ്രി॒യമാ॑ണം ।
 രക്ഷാ॑ന്സി । അ॒നിതി॑ । സ॒ചന്തേ॑ । അ॒ന്തരാ॑ । യു॒പം । ച॑ ।
 ആ॒ഹവ॑നീയമി॒ത്യാ-ഹ॑വനീ॒യം । ച॑ । ഹ॒രതി॑ । രക്ഷ॑സാം ।
 അ॒പഹ॑ത്യാ ഇ॒ത്യുപ॑ - ഹ॒തൈ॑ । പശോഃ॑ । വൈ॑ ।
 ആ॒ല॒സ്തസ്യേ॑ത്യാ - ല॒സ്തസ്യ॑ । മ॒നഃ । അ॒വേതി॑ । ക്രാ॒മതി॑ ।
 മ॒നോതാ॑യൈ॒ ഹവി॑ഷഃ । അ॒വദീ॑യമാ॒നസ്യേ॑ത്യാവ-
 ദീ॒യമാ॑നസ്യ । അ॒നിതി॑ । ബ്രൂ॒ഹി । ഇ॒തി । ആ॒ഹ । മ॒നഃ ।
 ഏ॒വ । അ॒സ്യ । അ॒വേതി॑ । രൂ॒ന്ധേ॑ । ഏ॒കാദ॑ശ ।
 അ॒വദാ॑നാനീ॒ത്യവ॑ - ദാ॒നാനി॑ । അ॒വേതി॑ । ദൃ॒തി । ദശ॑ ।
 വൈ॑ । പശോഃ॑ । പ്രാ॒ണാ ഇ॒തി പ്ര॑ - അ॒നാഃ । ആ॒ത്മാ ।
 ഏ॒കാദ॑ശഃ । യാവാ॒ൻ । ഏ॒വ । പ॒ശുഃ । ത॒സ്യ ।
 അ॒വേതി॑ । 53 (50)

6.3.10.4

ദൃതി ഹൃദയസ്യാഗ്രേഭ്യം ദൃതും ജിഹ്വായാ അഥ വക്ഷസോ
 യദൈവ ഹൃദയേനാഭിഗച്ഛതി തജ്ജിഹ്വായാ വദതി
 യജ്ജിഹ്വായാ വദതി തദൂരസോഽധി നിർവദത്യേതദൈവ
 പശോര്യമാപൂർവം യസ്യൈവമവദായ യഥാകാമ-
 മുത്തരേഷാമവദൃതി യഥാ പൂർവമേവാസ്യ പശോരവത്തം
 ഭവതി മധ്യതോ ഗുദസ്യാവ ദൃതി മധ്യതോ ഹി പ്രാണ
 ഉത്തമസ്യാവ ദൃത്യു- [ ] 54

6.3.10.4 - Padam

ദൃതി | ഹൃദയസ്യ | അഗ്രേ | അവേതി | ദൃതി | അഥ |
 ജിഹ്വായാഃ | അഥ | വക്ഷസഃ | യത് | വൈ | ഹൃദയേന |
 അഭിഗച്ഛതിത്യഭി-ഗച്ഛതി | തത് | ജിഹ്വായാ | വദതി | യത് |
 ജിഹ്വായാ | വദതി | തത് | ഉരസഃ | അധി | നിരിതി | വദതി |
 ഏതത് | വൈ | പശോഃ | യഥാപൂർവമിതി യഥാ - പൂർവം |
 യസ്യ | ഏവം | അവദായേത്യവ - ദായ | യഥാകാമിതി
 യഥാ - കാമം | ഉത്തരേഷാമിത്യുത് - തരേഷാം |
 അവദൃതീത്യവ - ദൃതി | യഥാപൂർവമിതി യഥാ - പൂർവം |
 ഏവ | അസ്യ | പശോഃ | അവത്തം | ഭവതി | മധ്യതഃ |
 ഗുദസ്യ | അവേതി | ദൃതി | മധ്യതഃ | ഹി |

പ്രാണ ഇതി പ്ര - അനഃ । ഉത്തമസ്യേത്യുത് - തമസ്യ ।
അവേതി । ദൃതി । 54 (50)

6.3.10.5

-ത്തമോ ഹി പ്രാണോ യദീതരം യദീതര-മുദയമേവാജാമി
ജായമാനോ വൈ ബ്രാഹ്മണസ്ത്രിഭിർ ജണവാ ജായതേ
ബ്രഹ്മചര്യേണ-ർഷിഭ്യോ യജേണേന ദേവേഭ്യഃ പ്രജയാ
പിതൃഭ്യ ഏഷ വാ അന്യുണോ യഃ പുത്രീ യജാ
ബ്രഹ്മചാരിവാസീ തദവദാനൈരേവാവ ദയതേ തദവദാനാനാ
-മവദാനത്വം ദേവാസുരാഃ സംയത്താ ആസൻ തേ ദേവാ
അഗ്നിമബ്രുവൻ തായാ വീരേണാസുരാന്ദി ദവാമേതി-[ ] 55

6.3.10.5 - Padam

ഉത്തമ ഇത്യുത് - തമഃ । ഹി । പ്രാണ ഇതി പ്ര - അനഃ ।
യദി । ഇതരം । യദി । ഇതരം । ഉദയം । ഏവ । അജാമി ।
ജായമാനഃ । വൈ । ബ്രാഹ്മണഃ । ത്രിഭിരിതി ത്രി - ഭിഃ ।
ജണവേത്യുണ - വാ । ജായതേ । ബ്രഹ്മചര്യേണേതി
ബ്രഹ്മ - ചര്യേണ । ഋഷിഭ്യ ഇത്യുഷി - ഭ്യഃ । യജേണേന ।
ദേവേഭ്യഃ । പ്രജയേതി പ്ര - ജയാ । പിതൃഭ്യ ഇതി
പിതൃ - ഭ്യഃ । ഏഷഃ । വൈ । അന്യുണഃ । യഃ । പുത്രീ ।
യജാ । ബ്രഹ്മചാരിവാസീതി ബ്രഹ്മചാരി - വാസീ । തത് ।

അവദാനൈരിത്യവ - ദാനൈഃ | ഏവ | അവേതി | ദയതേ |
തത് | അവദാനാനാമിത്യവ - ദാനാനാം |

അവദാനത്വമിത്യവദാന - ത്വം | ദേവാസുരാ ഇതി
ദേവ - അസുരാഃ | സംയത്താ ഇതി സം - യത്താഃ |
ആസന് | തേ | ദേവാഃ | അഗ്നിം | അബ്രൂവന് | ത്വയാ |
വീരേണ് | അസുരാൻ | അഭീതി | ദവാമ | ഇതി | **55 (50)**

6.3.10.6

സോബ്രവീദ് വരം വൃണൈ പശോരുദ്ധാരമുദ്ധരാ ഇതി സ
ഏതമുദ്ധാരമുദഹരത ദോഃ പൂർവാർധസ്യ ഗുദം മധ്യതഃ
ശ്രോണീം ജഘനാർധസ്യ തതോ ദേവാ അഭവൻ പരാസുരാ
യത് ത്ര്യയങ്ഗാണാഽ സമവദ്യതി ദ്രാതൃവ്യാഭിഭൂത്യൈ
ഭവത്യാമ്മനാ പരാസ്യ ദ്രാതൃവ്യോ ഭവത്യക്ഷ്ണയാഽവ
ദ്യതി തസ്മാദക്ഷ്ണയാ പശവോഽങ്ഗാനി പ്ര ഹരന്തി
പ്രതിഷ്ഠിത്യൈ | **56**

6.3.10.6 - Padam

സഃ | അബ്രവീത് | വരം | വൃണൈ | പശോഃ |
ഉദ്ധാരമിത്യുത് - ഹാരം | ഉഭിതി | ഹരൈ | ഇതി | സഃ |
ഏതം | ഉദ്ധാരമിത്യുത് - ഹാരം | ഉഭിതി | അഹരത | ദോഃ |
പൂർവാർധസ്യേതി പൂർവ - അർധസ്യ | ഗുദം | മധ്യതഃ |

ശ്രോണീം | ജഘനാർധസ്യേതി ജഘന-അർധസ്യ | തതഃ |
 ദേവാഃ | അഭവന് | പരേതി | അസുരാഃ | യത് |
 ത്ര്യംഗാണാമിതി ത്രി - അംഗാനാം | സമവദ്യതിതി
 സം - അവദ്യതി | ഭ്രാത്യവ്യാഭിഭൂത്യാ ഇതി ഭ്രാത്യവ്യ-
 അഭിഭൂത്യേ | ഭവതി | ആത്മനാ | പരേതി | അസ്യ |
 ഭ്രാത്യവ്യഃ | ഭവതി | അക്ഷണ്യയാ | അവേതി | ദ്യതി |
 തസ്മാത് | അക്ഷണ്യയാ | പശവഃ | അംഗാനി | പ്രേതി |
 ഹരന്തി | പ്രതിഷ്ഠിത്യാ ഇതി പ്രതി - സ്ഥിത്യേ | **56 (45)**
 (ഏതൗ പശൂനാച് - സമേധസ്യേവ - തസ്യാഽവോ -
 ത്തമസ്യാവ ദ്യതീ - തി - പഞ്ചചത്വാരീശ്ശ്ച) (A10)

6.3.11.1

മേദസാ സ്രുചൗ പ്രോർണോതി മേദോരുപാ വൈ പശവോ
 രൂപമേവ പശുഷു ദധാതി യുഷന്നവധായ പ്രോർണോതി
 രസോ വാ ഏഷ പശൂനാം യദ്യു രസമേവ പശുഷു
 ദധാതി പാർശ്വേന വസാഹോമം പ്രയൗതി മധ്യം വാ
 ഏതത് പശൂനാം യത് പാർശ്വച് രസ ഏഷ പശൂനാം
 യദസാ യത് പാർശ്വേന വസാഹോമം പ്രയൗതി മധ്യത
 ഏവ പശൂനാച് രസം ദധാതി ഏന്തി- [ ] **57**

6.3.11.1 - Padam

മേദ॑സാ । സ്രു॑ചൗ ॥ പ്രേ॑തി । ഊർ॑ണോതി । മേദോ॑രുപാ
ഇതി॑ മേദഃ-॑രുപാഃ । വൈ । പശ॑വഃ । രൂ॒പം । ഏ॒വ । പശു॑ഷു ।
ദധാ॑തി । യു॒ഷന് । അ॒വധാ॑യേത്യ॒വ - ധായ॑ । പ്രേ॑തി ।
ഊർ॑ണോതി । രസഃ॑ । വൈ । ഏ॒ഷഃ । പശു॑നാം । യത് । യുഃ ।
രസം॑ । ഏ॒വ । പശു॑ഷു । ദധാ॑തി । പാർശ്വേ॑ന ।
വസാ॑ഹോമിതി॑ വസാ-ഹോമം । പ്രേ॑തി । യൗ॒തി । മധ്യം॑ ।
വൈ । ഏ॒തത് । പശു॑നാം । യത് । പാർശ്വം॑ । രസഃ॑ । ഏ॒ഷഃ ।
പശു॑നാം । യത് । വസാ॑ । യത് । പാർശ്വേ॑ന ।
വസാ॑ഹോമിതി॑ വസാ-ഹോമം । പ്ര॒യൗ॒തീതി॑ പ്ര-യൗ॒തി ।
മധ്യ॑തഃ । ഏ॒വ । പശു॑നാം । രസം॑ । ദധാ॑തി । ഏ॒ന്തി । **57 (50)**

6.3.11.2

വാ ഏ॒തത് പശു॑ം യഥ്॑ സംജ്ഞ॑പന്തൈ॒ന്ദ്രഃ ഖലു॑ വൈ
ദേ॒വതയാ॑ പ്രാണ॑ ഐ॒ന്ദ്രോഽപാ॑ന ഐ॒ന്ദ്രഃ പ്രാ॑ണോ അ॒ങ്ഗേ
അ॒ങ്ഗേ നി॑ ദേ॒ധൃദി॑ത്യാഹ പ്രാ॑ണാപാനാ॒വേവ
പശു॑ഷു ദധാ॑തി ദേ॒വ താ॒ഷ്ടർഭൂ॑രി തേ॒ സച് സ॑മേ॒തിത്യാ॑ഹ
താ॒ഷ്ടാ ഹി॑ ദേ॒വതയാ॑ പശ॑വോ വി॒ഷ്ണു॑രൂപാ യഥ്॑

സലക്ഷ്മാണോ ഭവമേത്യാഹ വിഷ്ണുരൂപാ ഹേതേ സന്തഃ
സലക്ഷ്മാണ ഏതർഹി ഭവന്തി ദേവത്രാ യന്ത- [ ] 58

6.3.11.2 - Padam

വൈ । ഏതത് । പശൂം । യത് । സംജ്ഞപയന്തീതി
സം - ജ്ഞപയന്തി । ഐന്ദ്രഃ । ഖലു । വൈ । ദേവതയാ ।
പ്രാണ ഇതി പ്ര-അനഃ । ഐന്ദ്രഃ । അപാന ഇത്യപ - അനഃ ।
ഐന്ദ്രഃ । പ്രാണ ഇതി പ്ര - അനഃ । അങ്ഗേഅങ്ഗ
ഇത്യങ്ഗേ - അങ്ഗേ । നീതി । ദേധ്യത് । ഇതി । ആഹ ।
പ്രാണാപാനാവിതി പ്രാണ - അപാനൗ । ഏവ । പശുഷു ।
ദധാതി । ദേവ । ത്വഷ്ടഃ । ഭൂരി । തേ । സൗസമിതി സം-സം ।
ഏതു । ഇതി । ആഹ । ത്വാഷ്ടാഃ । ഹി । ദേവതയാ । പശവഃ ।
വിഷ്ണുരൂപാ ഇതി വിഷ്ണു - രൂപാഃ । യത് । സലക്ഷ്മാണ
ഇതി സ - ലക്ഷ്മാണഃ । ഭവഥ । ഇതി । ആഹ । വിഷ്ണുരൂപാ
ഇതി വിഷ്ണു - രൂപാഃ । ഹി । ഏതേ । സന്തഃ ।
സലക്ഷ്മാണ ഇതി സ - ലക്ഷ്മാണഃ । ഏതർഹി । ഭവന്തി ।
ദേവത്രേതി ദേവ - ത്രാ । യന്തം । 58 (50)

6.3.11.3

-മവസേ സഖായോഽനു ത്വാ മാതാ പിതരോ മദന്തിത്യാഹാ
 -നുമതമേവൈനം മാത്രാ പിത്രാ സുവർഗം ലോകം
 ഗമയത്യർദ്ധചേ വസാഹോമം ജുഹോത്യസൗ വാ
 അർദ്ധച ഇയമർദ്ധ ഇമേ ഏവ രസേനാനക്തി ദിശോ
 ജുഹോതി ദിശ ഏവ രസേനാനത്ത്യഥോ ദിഗ്ഭ്യ
 ഏവോർജ്ജ്വ രസമവ രുന്ധേ പ്രാണാപാനൗ വാ ഏതൗ
 പശൂനാം യത് പൃഷ്ഠാജ്യം വാനസ്തത്യാഃ ഖലു - [ ] 59

6.3.11.3 - Padam

അവസേ | സഖായഃ | അനീതി | ത്വാ | മാതാ | പിതരഃ |
 മദന്തു | ഇതി | ആഹ | അനുമതമിത്യനു - മതം | ഏവ |
 ഏനം | മാത്രാ | പിത്രാ | സുവർഗമിതി സുവഃ - ഗം |
 ലോകം | ഗമയതി | അർദ്ധച ഇത്യർദ്ധ - ജചേ |
 വസാഹോമിതി വസാ - ഹോമം | ജുഹോതി | അസൗ |
 വൈ | അർദ്ധച ഇത്യർദ്ധ - ജചഃ | ഇയം | അർദ്ധച
 ഇത്യർദ്ധ - ജചഃ | ഇമേ ഇതി | ഏവ | രസേന | അനക്തി |
 ദിശഃ | ജുഹോതി | ദിശഃ | ഏവ | രസേന | അനക്തി |
 അഥോ ഇതി | ദിഗ്ഭ്യ ഇതി ദിക് - ഭ്യഃ | ഏവ | ഊർജ്ജം |

ര॑സം । അ॒വേതി॑ । രു॒ന്ധേ । പ്രാ॒ണാപാ॑നാവിതി
 പ്രാ॒ണ - അ॒പാനൗ । വൈ । ഏ॒തൗ । പശു॑നാം ।
 യത് । പൃ॒ഷഭാ॑ജ്യമിതി॑ പൃ॒ഷത് - ആ॑ജ്യം ।
 വാ॒നസ്സ॑ത്യാഃ । ഖ॒ലു । 59 (50)

6.3.11.4

വൈ ദേ॒വത॑യാ പശ॒വോ യത് പൃ॒ഷഭാ॑ജ്യസ്യേ॒താ-
 പ॒ഹത॑യാഃ*ഹ വ॒നസ്സ॑തയേ॒സനു ബ്രൂ॑ഹി വ॒നസ്സ॑തയേ
 പ്രേ॒ഷ്യേതി॑ പ്രാ॒ണാപാ॑നാവേ॒വ പശു॑ഷു
 ദധാ॑ത്യ॒ന്യസ്യാ॑ന്യസ്യ॒ സമ॑വ॒ത്തച്ഛ॑ സമ॒വദ്യ॑തി
 ത॒സ്മാന്നാ॑നാരു॒പാഃ പശ॒വോ യു॑ഷ്ണോ॒പ സി॑ഞ്ച॒തി രസോ॑ വാ
 ഏ॒ഷ പശു॑നാം യദ്യു॑ ര॒സമേ॑വ പശു॑ഷു ദധാ॑തീ॒ധാമു॑പ
 ഹാ॒യതേ॑ പശ॒വോ വാ ഇ॒ധാ പശു॑നേ॒വോപ॑ ഹാ॒യതേ॑
 ച॒തുരു॑പ ഹാ॒യതേ॑- [ ] 60

6.3.11.4 - Padam

വൈ । ദേ॒വത॑യാ । പശ॒വഃ । യത് । പൃ॒ഷഭാ॑ജ്യസ്യേ॒തി
 പൃ॒ഷത് - ആ॑ജ്യസ്യ । ഉ॒പഹ॑ത്യേ॒ത്യുപ - ഹ॑ത്യ । ആ॒ഹ ।
 വ॒നസ്സ॑തയേ । അ॒നിതി॑ । ബ്രൂ॑ഹി । വ॒നസ്സ॑തയേ । പ്രേ॒തി ।
 ഇ॒ഷ്യ । ഇ॒തി । പ്രാ॒ണാപാ॑നാവിതി॑ പ്രാ॒ണ - അ॒പാനൗ ।

ഏവ | പശുഷു | ദധാതി | അന്യസ്യാ^{||}ന്യസ്യേത്യന്യസ്യ-
 അന്യസ്യ | സമവത്തമിതി സം - അവത്തം |
 സമവദ്യതീതി സം - അവദ്യതി | തസ്മാ^{||}ത് | നാനാ^{||}രൂപാ
 ഇതി നാനാ - രൂപാഃ | പശവഃ | യുഷ്ണാ | ഉപേതി |
 സിഞ്ചതി | രസഃ | വൈ | ഏഷഃ | പശൂനാം | യത് | യുഃ |
 രസം | ഏവ | പശുഷു | ദധാതി | ഇഡാം | ഉപേതി |
 ഹായതേ | പശവഃ | വൈ | ഇഡാ | പശൂൻ | ഏവ | ഉപേതി |
 ഹായതേ | ചതുഃ | ഉപേതി | ഹായതേ | **60 (50)**

6.3.11.5

ചതുഷ്ഠാദോ ഹി പശവോ യം കായേതാ പശുഃ
 സ്ട്രാദിത്യമേദസ്തം തസ്മാ^{||} ആ ദധ്യാ^{||}ന്മേദോ^{||}രൂപാ വൈ
 പശവോ രൂപേണൈവൈനം പശുഭ്യോ നിർഭജത്യപശുരേവ
 ഭവതി യം കായേത പശുമാൻമ് സ്ട്രാദിതി മേദസ്വത് തസ്മാ^{||}
 ആ ദധ്യാ^{||}ന്മേദോ^{||}രൂപാ വൈ പശവോ രൂപേണൈ-വാ^{||}സൈ
 പശൂനവ രൂന്ധേ പശുമാനേവ ഭവതി
 പ്രജാപതിർ യജ്ഞമസൃജത സ ആജ്യം- [ ] **61**

6.3.11.5 - Padam

ചതുഷ്ഠാദ ഇതി ചതുഃ-പാദഃ | ഹി | പശവഃ | യം | കായേത |
 അപശുഃ | സ്ട്രാത് | ഇതി | അമേദസ്തമിത്യമേദഃ - കം |

തസ്മൈ॥ ഏതി॑ । ദധ്യാത്॑ । മേദോ॑രൂപാ ഇതി॑ മേദഃ - രൂപാഃ ।
 വൈ । പശ॑വഃ । രൂപേ॑ണ । ഏ॒വ । ഏ॒നം । പശു॑ഭ്യ ഇതി॑
 പശു - ഭ്യഃ । നി॒രിതി॑ । ഭജ॑തി । അ॒പശുഃ॑ । ഏ॒വ । ഭ॒വതി॑ ।
 യം । കാ॒മയേ॑ത । പശു॑മാനിതി॑ പശു-മാൻ । സ്യാ॑ത് । ഇതി॑ ।
 മേദ॑സ്വത് । തസ്മൈ॑ ॥ ഏതി॑ । ദധ്യാത്॑ । മേദോ॑രൂപാ ഇതി॑
 മേദഃ - രൂപാഃ । വൈ । പശ॑വഃ । രൂപേ॑ണ । ഏ॒വ । അ॒സ്മൈ॑
 പശു॑ൻ । അ॒വേതി॑ । രൂ॒ന്ധേ । പശു॑മാനിതി॑ പശു - മാൻ ।
 ഏ॒വ । ഭ॒വതി॑ । പ്ര॒ജാപ॑തിരിതി॑ പ്രജാ - പതിഃ । യജ॑ണം ।
 അ॒സ്യജ॑ത । സഃ । ആ॒ജ്യം । **61 (50)**

6.3.11.6

പുരസ്താദസ്യജത പശും മധ്യതഃ പൃഷ്ഠാജ്യം പശ്വാത്
 തസ്താദാജ്യേന പ്രയാജാ ഇജ്യന്തേ പശുനാ മധ്യതഃ
 പൃഷ്ഠാജ്യേനാ-നൃയാജാ-സ്തസ്താദേതന്മിശ്രമിവ പശ്വാഥ്
 സൃഷ്ടൗ ഹ്യേകാദശാനുയാജാൻ യജതി ദശ വൈ പശോഃ
 പ്രാണാ ആത്മൈകാദശോ യാവാന്വേവ പശുസ്തഥനു യജതി
 ഏന്തി വാ ഏതത് പശും യഥ് സംജ്ഞപയന്തി
 പ്രാണാപാനൗ ഖലു വാ ഏതൗ പശുനാം യത് പൃഷ്ഠാജ്യം
 യത് പൃഷ്ഠാജ്യേനാ ( ) നൃയാജാൻ യജതി

പ്രാണാപാനാവേവ പശുഷു ദധാതി । 62

6.3.11.6 - Padam

പുരസ്താത് । അസൃജത । പശൂം । മധുതഃ । പൃഷ്വാജ്യമിതി
പൃഷത് - ആജ്യം । പശ്വാത് । തസ്താത് । ആജ്യേന ।

പ്രയാജാ ഇതി പ്ര-യാജാഃ । ഇജ്യന്തേ । പശൂനാ । മധുതഃ ।
പൃഷ്വാജ്യേനേതി പൃഷത് - ആജ്യേന ।

അനുയാജാ ഇത്യനു-യാജാഃ । തസ്താത് । ഏതത് । മിശ്രം ।
ഇവ । പശ്വാമ്സൃഷ്ടമിതി പശ്വാത് - സൃഷ്ടം । ഹി ।

ഏകാദശ । അനുയാജാനിത്യനു-യാജാൻ । യജതി । ദശ ।
വൈ । പശോഃ । പ്രാണാ ഇതി പ്ര - അനാഃ । ആത്മാ ।

ഏകാദശഃ । യാവാൻ । ഏവ । പശുഃ । തം । അനിതി ।
യജതി । ഏന്തി । വൈ । ഏതത് । പശൂം । യത് ।

സംജ്ഞപയന്തിതി സം - ജ്ഞപയന്തി ।

പ്രാണാപാനാവിതി പ്രാണ - അപാനൗ । ഖലു । വൈ ।

ഏതൗ । പശൂനാം । യത് । പൃഷ്വാജ്യമിതി പൃഷത്-ആജ്യം ।
യത് । പൃഷ്വാജ്യേനേതി പൃഷത് - ആജ്യേന ( ) ।

അനുയാജാനിത്യനു - യാജാൻ । യജതി ।

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ഷഷ്ടകാണേയ തൃതീയഃ പ്രശ്നഃ

പ്രാണാപാനാവിതി പ്രാണ - അപാനൗ | ഏവ | പശുഷു |
ദധാതി | 62 (56) (ഏന്തി - യന്തം-ഖലു - ചതുരുപ ഹായത
- ആജ്യം - യത് പൃഷ്വാജ്യേന - ഷട് ച) (A11)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 1 Anuvaakams :-

(ചാത്യാലാമ് - സുവർഗായ യദ് വൈസർജനാനി -
വൈഷ്ണവ്യർചാ - പൃഥ്വിവൈ - സാധ്യാ - ഇഷേ ത്വേ -
ത്യഗ്നിനാ - പര്യഗ്നി - പശോഃ - പശുമാലഭ്യ -
മേദസാ (സുചാ - വേകാദശ)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(ചാത്യാലാദ് - ദേവാനുപൈതി - മുഞ്ചതി -
പ്രഹ്രിയമാണായ - പര്യഗ്നി - പശുമാലഭ്യ -
ചതുഷ്ഠാദോ - ദിഷഷ്ടിഃ)

First and Last Padam of Third Prasnam of 6th Kandam

(ചാത്യാലാത് - പശുഷു ദധാതി)

॥ ഹരിഃ ഓം ॥

॥ കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ സംഹിതായാം

പദ പാഠേ ഷഷ്ടകാണേയ തൃതീയഃ പ്രശ്നഃ സമാപ്തഃ ॥

Details of Panchati and Padam for Kandam 6 – Prasanam 3– TS 6.3

	Panchati	Padams
Anuvakam 1	6	314
Anuvakam 2	6	300
Anuvakam 3	6	319
Anuvakam 4	9	442
Anuvakam 5	4	218
Anuvakam 6	4	210
Anuvakam 7	5	268
Anuvakam 8	4	187
Anuvakam 9	6	296
Anuvakam 10	6	295
Anuvakam 11	6	306
Total →	62	3155

Notes:

1. Please refer to the book “TS Kandam 1” and “TS 1.1 pada paadam with Vaakyam” for notes and conventions used in this Compilation.
2. Please download our vedic compilations from our web site www.vedavms.in